

Кәсіптік стандарт: «Клинкерлерді қоса алғанда, цемент өндірісі»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы:
2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:
 - 1) Цемент – кішкене гипс қоспасымен әктас пен саз қоспасын агломерациялағанға дейін күйдіру арқылы алынған клинкерді ұсақтау өнімі.
 - 2) Цемент клинкері – тиісті құрамдағы шикізат қоспасы агломерацияланғанға немесе ерігенге дейін күйдіру арқылы алынатын және негізінен жоғары негізді силикаттар және (немесе) жоғары немесе төмен негізді кальций алюминаттары бар өнім
 - 3) Цемент өндірудің дымқыл әдісі – шикізат материалдары (көбінесе ылғалдылығы жоғары) судың қатысуымен ұнтақталып, шикізат шламын түзеді. Шлам тікелей айналмалы пешке немесе алдын ала шламды кептіргішке беріледі.
 - 4) Жартылай дымқыл өндіріс әдісі цемент – шлам сүзу арқылы алдын-ала сусыздандырылады. Сүзгіде пайда болған экструзия әдісімен түйіршіктелген және шикізат шихтасын алу үшін торлы жылытқышқа немесе тікелей кептіргішке беріледі.
 - 5) Цемент өндірудің жартылай құрғақ әдісі – шикізат шихтасы сумен түйіршіктеледі және пештің алдында торлы жылытқышқа немесе жасушалық жылу алмастырғыштармен жабдықталған ұзын пешке беріледі
3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады
 - 1) Цемент сапасын бақылау – бұл оның ұнтақталуының нәзіктігін анықтау, орнатудың басталу және аяқталу уақытын анықтау, көлемнің өзгеруінің біркелкілігін анықтау, иілу және қысу беріктігін анықтау

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Название профессионального стандарта: Клинкерлерді қоса алғанда, цемент өндірісі
5. Кәсіптік стандарттың коды: C23510017
6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:
 - С Өңдеу өнеркәсібі
 - 23 Өзге металл емес минералдық өнімдерді өндіру
 - 23.5 Цемент, әктас және құрылыс гипсін өндіру
 - 23.51 Цемент өндіру
 - 23.51.0 Цемент өндіру
7. Краткое описание профессионального стандарта: КС әктастан цемент өндірумен айналысатын мамандардың біліктілік деңгейіне, кәсіптік білімі мен мазмұнына қойылатын талаптарды анықтайды, оның ішінде дымқыл, жартылай дымқыл, құрғақ және жартылай құрғақ тәсілмен цемент өндіретін технологиялық қондырғыларды және қызмет көрсетілетін жабдықты тексеру, техникалық қызмет көрсету, профилактикалық жөндеу, материалдар мен жабдықтарды жұмысқа тексеру және дайындау, цемент клинкері мен цементтің дайындалуы, сапасын бақылау, технологиялық процесті жетілдіру
8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:
 - 1) Борлы денені тиеуші - 1 уровень ОРК
 - 2) Ұсақтау қондырғылары машинисінің көмекшісі - 2 уровень ОРК
 - 3) Айналмалы пеш машинисінің көмекшісі - 2 уровень ОРК
 - 4) Шикізаттар диірмендері машинисінің көмекшісі - 2 уровень ОРК
 - 5) Көмір диірмені машинисінің көмекшісі - 2 уровень ОРК
 - 6) Цемент диірмені машинисінің көмекшісі - 2 уровень ОРК
 - 7) Футеровщик-каменщик - 2 уровень ОРК
 - 8) Аспираторшы - 2 уровень ОРК
 - 9) Шикізатты мөлшерлеуші - 2 уровень ОРК
 - 10) Шламовщик - 2 уровень ОРК
 - 11) Бункершісі - 2 уровень ОРК
 - 12) Шаң камераларын тазалаушы - 2 уровень ОРК
 - 13) Қойыртпақты бассейндер мен көшелерді тазалау жөніндегі тазалаушы - 2 уровень ОРК
 - 14) Силостарда ұнды араластырушы - 2 уровень ОРК
 - 15) Ыстық клинкерді тасымалдаушы - 2 уровень ОРК
 - 16) Крана машинисі (краншы) - 2 уровень ОРК
 - 17) Кальцинаторлар машинисі - 2 уровень ОРК
 - 18) Пневматикалық және бұрандалық сорғылардың машинисі - 2 уровень ОРК
 - 19) Тоңазытқыш қондырғылардың моторшысы - 2 уровень ОРК

- 20) Бассейнші - 3 уровень ОРК
 21) Шаң ұстағыш қондырғылардың машинисі - 3 уровень ОРК
 22) Ұсақтаушы - 3 уровень ОРК
 23) Физика-механикалық сынақтар жөніндегі зертханашы - 3 уровень ОРК
 24) Механикалық сынақ зертханашысы - 3 уровень ОРК
 25) Химиялық талдау зертханашысы - 3 уровень ОРК
 26) Суды химиялық талдау зертханашысы - 3 уровень ОРК
 27) Рентгенспектральдық талдау зертханашысы - 3 уровень ОРК
 28) Газдар мен тозаңды талдау жөніндегі зертханашы - 3 уровень ОРК
 29) Петрограф - 3 уровень ОРК
 30) Шламды түзету бойынша химиялық талдау зертханашысы - 3 уровень ОРК
 31) Зертханашы-жылу технигі - 3 уровень ОРК
 32) Цементті жөнелтуді бақылау және жүктерді түсіруді бақылау жөніндегі зертханашы - 3 уровень ОРК
 33) Цемент диірмендер машинисі - 3 уровень ОРК
 34) Көмір диірмендернің машинисі - 3 уровень ОРК
 35) Шикізат диірмендерінің машинисі - 3 уровень ОРК
 36) Кептіру барабандарына от жағушы - 3 уровень ОРК
 37) Цемент салушы - 3 уровень ОРК
 38) Құрылыс бұйымдары өндірісіндегі жабдықтарды басқару пультінің операторы - 3 уровень ОРК
 39) Айналмалы пештер машинисі (күйдіруші) - 4 уровень ОРК

ОРК

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Борлы денені тиеуші»:			
Топтың коды:	7549-9		
Қызмет атауының коды:	7549-9-009		
Кәсіптің атауы:	Борлы денені тиеуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	1		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Борлы денені тиеуші 3 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: бастауыш білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тегістейтін денелерді диірмендерге салу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тегістейтін денелерді диірмендерге салу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тегістейтін денелерді сұрыптауға арналған машиналардың жай-күйін бақылау	
Еңбек функциясы 1: Тегістейтін денелерді диірмендерге салу			

	Дағды 1: Ұнтақтайтын денелерді диірмендерге тиеу бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Қоймада ұсақтайтын денелерді түсіру, тиеу және сұрыптау. 2. Тегістейтін денелерді диірмендерге тасымалдау. 3. Диірмендерді тиеу механизмдерінің көмегімен тегістейтін денелермен тиеу және қайта тиеу бойынша операцияларды орындау. 4. Люктерді ашу және жабу. 5. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 6. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 7. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 8. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 9. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау.
		Білімдер: 1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Тегістейтін денелерді сұрыптау бойынша тиеу механизмдері мен машиналарының құрылысы және жұмыс істеу принципі. 3. Диірмендерді тиеу және қайта тиеу әдістері мен мерзімдері. 4. Жүк көтергіш механизмдермен жұмыс істеу қауіпсіздігі әдістері. 5. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 6. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 7. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 8. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері. 9. Сызу схемалары. 10. Дабыл схемалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Материалдарды сұрыптау	Машықтар: 1. Люктерді ашу және жабу. 2. Камерааралық қалқаларды тазалау. 3. Тегістейтін денелерді сұрыптау. 4. Қалдықтарды жинау.
		Білімдер: 1. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылғысы. 2. Материалдардың сапасына қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Тегістейтін денелерді сұрыптауға арналған машиналардың жай-күйін бақылау	Дағды 1: Сұрыптау машиналарына қызмет көрсету бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Сұрыптау машиналарының жай-күйін бақылау. 2. Қабылданған дабыл жүйесі. 3. Қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмысындағы ұсақ ақауларды жою
		Білімдер: 1. Тегістейтін денелерді тиеудің шекті нормалары. 2. Тегістейтін денелердің түрлері, қасиеттері және ассортименті.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:

Кәсіптермен байланыс:	2	Қызмет көрсетілетін диірмен машинисінің көмекшісі	
	2	Бункерші	
10. Кәсіптің карточкасы «Ұсақтау қондырғылары машинисінің көмекшісі»:			
Топтың коды:	8115-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Ұсақтау қондырғылары машинисінің көмекшісі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ұсатқыштың басшылығымен ұсатқыш қондырғыларды пайдалану		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ұсатқыштың басшылығымен ұсатқыш қондырғыны пайдалану	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Кәсіпорын басшылығының шешімдерінің жобаларымен танысу	
Еңбек функциясы 1: Ұсатқыштың басшылығымен ұсатқыш қондырғыны пайдалану	Дағды 1: Ұсатқыштың басшылығымен ұсатқыш қондырғыны іске қосу және пайдалану жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Ұсатқыштардың жарамдылығын тексеру. 2. Тасымалдаушы және қоректік құрылғылардың жарамдылығын тексеру. 3. Қоректендіргіштерді тексеру және қажет болған жағдайда жұмыс режиміне сәйкес жағдайға реттеу. 4. Дыбыстық және жарық дабылының әрекетін бақылау. 5. Автоматты және орталықтандырылған майлау жүйесін тексеру. 6. Қозғалмалы механизмдердің қоршауларының болуы және жарамдылығы. 7. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 8. Кәсіпорынның ішкі нұсқауларының қолданыстағы ережелерін сақтау. 9. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 10. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 11. Нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың қолданыстағы ережелерін сақтау.	

	Білімдер: 1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Ұнтақтау қондырғысының құрылғылары. 3. Фидерлерді реттеу ережелері. 4. Дыбыстық және жарық сигнализациясының жұмыс принципі. 5. Автоматты және орталықтандырылған майлау жүйелерінің жұмыс принципі. 6. Бөлшектеу элементтерінің тозу деңгейі. 7. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 8. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 9. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 10. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Ұсатқыштың басшылығымен ұсақтау қондырғысын тоқтатқаннан кейін операцияларды орындау	Машықтар: 1. Жабдықтың барлық жұмыс тораптарының жай-күйін тексеру. 2. Жабдықтың тораптарын жөндеу қажет болған жағдайда жабдықты жөндеу журналына жазу. 3. Алдағы жөндеу түрлері туралы ұсатқышқа хабарлау. Білімдер: 1. Ұнтақтау қондырғысының құрылғысы. 2. Фидерлерді реттеу ережелері. 3. Дыбыстық және жарық сигнализациясының жұмыс принципі. 4. Бөлшектеу элементтерінің тозу деңгейі.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 3: Ұсатқыштың басшылығымен ұсатқыш қондырғыны пайдалану процесін жүргізу	Машықтар: 1. Ұсатқыштың басшылығымен қоректендіргіш машиналар мен көлік құралдарының жұмысын бақылау. 2. Майлау жүйесін бақылау. 3. Мойынтіректердің температурасын бақылау. 4. Ұсатқыштың басшылығымен ұсақтау қондырғысын пайдалану. Білімдер: 1. Берілген режим бойынша материалды біркелкі беру ережелері. 2. Шаңсыздандыру қондырғысының жұмыс принципі. 3. Ұсатқыштардың дұрыс жұмыс істемеу белгілері. 4. Ұсатқыштардың ақауларын жою әдістері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 4: Жабдықты қабылдау және тапсыру бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Ұсатқыш құрылғыларды олардың жұмысының дұрыстығын анықтау үшін тексеру. 2. Ұсатқыштың басшылығымен майлау және автоматтандыру жүйелерінің жарамдылығын анықтау. 3. Бөлшектеу элементтерінің тозу деңгейін анықтау.

		Білімдер:	
		1. Ұсақтау қондырғыларының жұмысы кезіндегі қауіпсіздік техникасы қағидалары. 2. Ұсақтау қондырғыларын пайдалану жөніндегі ішкі нұсқаулықтар. 3. Ұсақтау қондырғыларының жұмысы кезінде еңбекті қорғау қағидалары 4. Ұсатқыштардың дұрыс жұмыс істемеу белгілері. 5. Қолданылатын аспаптар мен қондырғылардың құрылымы мен жұмыс принципі. 6. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылысы және баптау ережесі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Қосымша еңбек функциясы 1: Кәсіпорын басшылығының шешімдерінің жобаларымен танысу	Дағды 1: Лауазымдық міндеттерін орындау туралы ақпаратпен және құжаттармен танысу бойынша операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Кәсіпорын басшылығының оның қызметіне қатысты шешімдерінің жобаларымен танысу. 2. Өз құзыреті шегінде тікелей басшыға өз қызметі барысында анықталған барлық кемшіліктер туралы хабарлау. 3. Өзінің тікелей басшысының тапсырмасы бойынша өзінің лауазымдық міндеттерін орындау үшін қажетті ақпарат пен құжаттарды сұрату.	
		Білімдер:	
		1. Қолданылатын аспаптар мен қондырғылардың құрылымы мен жұмыс принципі. 2. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылысы және баптау ережесі. 3. Цемент өндірісіндегі материалдарды ұсақтау технологиялары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Психофизиологиялық және эмоционалды тұрақтылық Толық басшылықпен жұмыс Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі Тәуелсіздік және оқу қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Ұсатқыш (ұсатқыш қондырғының машинисі)	
	3	Бункерші	
	3	Аспираторшы	
11. Кәсіптің карточкасы «Айналмалы пеш машинисінің көмекшісі»:			
Топтың коды:	8115-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Айналмалы пеш машинисінің көмекшісі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ату процесінде көмекші жабдықтың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету және бақылау	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ату процесінде көмекші жабдықтың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету және бақылау
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Кәсіпорын басшылығының шешімдерінің жобаларымен танысу
Еңбек функциясы 1: Ату процесінде көмекші жабдықтың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету және бақылау	Дағды 1: Ату процесінде көмекші жабдықтың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету және бақылау	Машықтар:
		1. Айналымды пештерде машинисттің басшылығымен клинкерді күйдіру процесін жүргізу. 2. Пешті іске қоспас бұрын төсемнің күйін тексеру және тексеру. 3. Тоңазытқыштың жағдайын тексеру және тексеру. 4. Шаң камералары мен пеш корпусының жағдайын тексеру және тексеру. 5. Мойынтіректер мен жетектің күйін тексеру. 6. Реттеу құрылғыларының күйін тексеру. 7. Пештерді шикізатпен тиеуге қатысу. 8. Көмекші жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою. 9. Тораптар мен механизмдерді майлау. 10. От жағуға дайындық, пештерді тазалауға және жөндеуге қатысу. 11. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 12. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 13. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 14. Нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың қолданыстағы ережелерін сақтау.
		Білімдер:
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Айналымды пештер мен компоненттердің жұмыс принципі мен құрылымы, құрылымы. 3. Клинкерді күйдіру және салқындату процесінің технологиялық параметрлері. 4. Шикізат қоспасы мен отынның құрамы мен сапалық сипаттамасы. 5. Пеш газдары мен клинкерді күйдіру және салқындату процесіне әсер ететін негізгі факторлар. 6. Бақылау-өлшеу аспаптарының мақсаты мен жұмыс істеу принципі. 7. Автоматты реттеу құралдары мен жүйелерінің мақсаты мен жұмыс принципі. 8. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 9. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 10. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 11. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Клинкерді күйдіру технологиясындағы процестерді реттеу	Машықтар:
		1. Разрядты реттеу. 2. Шикізат пен отын беруді реттеу. 3. Тиеу механизмдеріне, шаң ұстағыш қондырғыларға қызмет көрсету. 4. Көмекші жабдыққа қызмет көрсету.

		Білімдер:	
		1. Разрядты реттеу әдістері. 2. Шикізат пен отын беруді реттеу тәсілдері. 3. Тиеу механизмдерінің жұмыс принципі. 4. Айналмалы пештердің жұмыс принципі және қосалқы жабдығының құрылымы. 5. Дабыл және құлыптау құрылғылары. 6. Жабдықты майлау карталары. 7. Майлау материалдарының түрлері мен сорттары. 8. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Қосымша еңбек функциясы 1: Кәсіпорын басшылығының шешімдерінің жобаларымен танысу	Дағды 1: Лауазымдық міндеттерін орындау туралы ақпаратпен және құжаттармен танысу бойынша операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Кәсіпорын басшылығының оның қызметіне қатысты шешімдерінің жобаларымен танысу. 2. Өз құзыреті шегінде тікелей басшыға өз қызметі барысында анықталған барлық кемшіліктер туралы хабарлау. 3. Өзінің тікелей басшысының тапсырмасы бойынша өзінің лауазымдық міндеттерін орындау үшін қажетті ақпарат пен құжаттарды сұрату.	
		Білімдер:	
		1. Қолданылатын аспаптар мен қондырғылардың құрылымы мен жұмыс принципі. 2. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылысы және баптау ережесі. 3. Ұсақ ақауларды жою.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Психофизиологиялық және эмоционалды тұрақтылық Толық басшылықпен жұмыс Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі Тәуелсіздік және оқу қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Айналмалы пештердің машинисі (күйдіруші)	
	2	Футерші	
	2	Аспираторшы	
	2	Бункерші	
	2	Шаң камераларын тазалаушы	
12. Кәсіптің карточкасы «Шикізаттар диірмендері машинисінің көмекшісі»:			
Топтың коды:	8115-9		
Қызмет атауының коды:	8115-9-033		
Кәсіптің атауы:	Шикізаттар диірмендері машинисінің көмекшісі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Шикізат диірмендерінде машинистің басшылығымен шикізатты ұнтақтау процесін жүргізу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Машинистің басшылығымен шикізатты ұнтақтау процесін жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Кәсіпорын басшылығының шешімдерінің жобаларымен танысу
Еңбек функциясы 1: Машинистің басшылығымен шикізатты ұнтақтау процесін жүргізу	Дағды 1: Машинистің басшылығымен шикізатты ұнтақтау технологиясы бойынша операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Қатты шикізатпен және құрғақ ұнтақтау әдісімен жұмыс істеу кезінде шикізат диірмендерінде машинисттің басшылығымен шикізатты ұнтақтау процесін жүргізу. 2. Жұмсақ шикізатпен жұмыс істеу кезінде машинистің басшылығымен шикізатты ұнтақтау процесін жүргізу. 3. Диірмендердің қоректенуін реттеуге қатысу. 4. Шикізат ұнының немесе шламның сапасына қойылатын технологиялық талаптарды сақтау. 5. Диірмен агрегаттарының жұмыс режимін, олардың механикалық жай-күйін тексеру. 6. Көмекші агрегаттардың (қоректендіргіштердің, диспенсерлердің, тельферлердің, сазды шламды беру клапандарының, вискозиметрлердің, шламды сорғылардың, май станцияларының) жұмысын тексеру. 7. Бақылау және діріл електерінің техникалық жай-күйін тексеру. 8. Диірмендерді тегістейтін денелермен тиеуге қатысу. 9. Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы қағидаларын сақтау. 10. Өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 11. Ішкі тәртіп ережелерін сақтау. 12. Электр қауіпсіздігі ережелерін сақтау.
		Білімдер:
	1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Шламды зертханалық бақылау әдістері мен әдістері. 3. Тегістейтін денелерді сұрыптау әдістері. 4. Шикізат қоспасы мен шлам компоненттерінің негізгі қасиеттері мен сапалық сипаттамалары. 5. Ұнтақтау қондырғылары мен қосалқы жабдықтардың жұмыс принципі мен құрылымы. 6. Ұнтақтау қондырғыларының жұмысына әсер ететін факторлар. 7. Шикізат ұны мен шлам компоненттерінің негізгі қасиеттері мен сапалық сипаттамалары. 8. Тегістейтін денелерді сұрыптау әдістері. 9. Бақылау-өлшеу аспаптарының мақсаты мен жұмыс істеу принципі. 10. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 11. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 12. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 13. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 2: Машинистің басшылығымен жабдықтың жұмыс қабілеттілігін бақылау және қамтамасыз ету жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар: 1. Диірмендердің қоректенуін реттеуге қатысу. 2. Қатысу шикізат ұнының немесе шламның сапасына қойылатын технологиялық талаптарды сақтау. 3. Қоректендіргіштердің үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету. 4. Диспенсерлердің үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету. 5. Тасымалдау және жіктеу құрылғыларының үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету. 6. Диірмен су тасқынының үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету. 7. Диірмендердің корпусының, бронефутеровкасының және тығыздағыш құрылғыларының жай-күйін бақылау. 8. Мойынтіректерді майлау және салқындату жүйелерінің күйін бақылау. 9. Диірмендерді тиеуге және шамадан тыс жүктеуге қатысу. 10. Шикізат диірмендері мен жинақтаушы жабдықтардың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою.	
		Білімдер: 1. Дабыл құралдары. 2. Автоматика және құлыптау құралдары. 3. Механизмдердің жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері. 4. Майлау карталары. 5. Майлау материалдарының түрлері мен сорттары	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Қосымша еңбек функциясы 1: Кәсіпорын басшылығының шешімдерінің жобаларымен танысу	Дағды 1: Лауазымдық міндеттерін орындау туралы ақпаратпен және құжаттармен танысу бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Кәсіпорын басшылығының оның қызметіне қатысты шешімдерінің жобаларымен танысу. 2. Өз құзыреті шегінде өзінің тікелей басшысына өз қызметі барысында анықталған барлық кемшіліктер туралы хабарлау. 3. Өзінің тікелей басшысының тапсырмасы бойынша өзінің лауазымдық міндеттерін орындау үшін қажетті ақпарат пен құжаттарды сұрату.
		Білімдер: 1. Қолданылатын жабдықтың құрылымы және жұмыс принципі. 2. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылысы және баптау ережесі. 3. Құрылыс материалдарын өндіруде машиналар мен агрегаттарға қызмет көрсету бойынша қолданыстағы нормативтік-техникалық құжаттар. 4. Құрылыс материалдарын өндіруде машиналар мен агрегаттарға қызмет көрсету бойынша қолданыстағы әдістемелік нұсқаулар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Психофизиологиялық және эмоционалды тұрақтылық Тәуелсіздік және оқу қабілеті Толық басшылықпен жұмыс Стандартты емес жағдайларда бастаманы көрсету		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Шикізат диірмендерінің машинисі	
	2	Дозалаушы	
	2	Бункерші	
13. Кәсіптің карточкасы «Көмір диірмені машинисінің көмекшісі»:			

Топтың коды:	8115-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Көмір диірмені машинисінің көмекшісі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көмір диірмендерінде машинисттің басшылығымен көмірді ұнтақтау процесін жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көмір диірмендерінің машинисінің басшылығымен көмір диірмендерінде көмірді ұнтақтау процесін жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Кәсіпорын басшылығының шешімдерінің жобаларымен танысу	
Еңбек функциясы 1: Көмір диірмендерінің машинисінің басшылығымен көмір диірмендерінде көмірді ұнтақтау процесін жүргізу	Дағды 1: Көмір диірмендерінде көмірді ұнтақтау процесін жүргізу бойынша машинистің тікелей басшылығымен операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Көмір диірмендерінде көмірді ұнтақтау процесін жүргізу. 2. Көмір диірмендерінің кіретін көмірінің сапасын бақылаумен танысу. 3. Диірмендердің көмірмен қоректенуін реттеу. 4. Газ ағынының температурасы мен жылдамдығын қамтамасыз ету. 5. Диірмендердің оңтайлы өнімділігін қамтамасыз ету. 6. Электр энергиясының және ұсақтайтын денелердің оңтайлы үлестік шығынын қамтамасыз ету. 7. Көмірде көмірді ұнтақтау процесінің технологиялық талаптарын сақтау 8. Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы қағидаларын сақтау. 9. Өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 10. Ішкі тәртіп ережелерін сақтау. 11. Электр қауіпсіздігі ережелерін сақтау.	
		Білімдер:	
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылымы, жұмыс принципі және техникалық сипаттамасы. 3. Ұнтақтау режимін реттеу әдістері. 4. Өр түрлі маркалы көмірді кептірудің, ұсақтаудың және ұнтақтаудың техникалық шарттары. 5. Отын шихтасына қойылатын талаптар. 6. Газдардың қозғалыс сызбасы. 7. Диірмендердің жұмысы мен өнімділігіне әсер ететін факторлар. 8. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 9. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 10. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 11. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

	Дағды 2: Диірмендердің жұмыс режимін сақтау және машинистің басшылығымен техникалық құжаттаманы жүргізу жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Көмір диірмендері машинисінің басшылығымен диірмендерді ұнтақтайтын денелермен тиеу және қайта тиеу кестесін сақтау. 2. Көмір диірмендері машинисінің басшылығымен белгіленген техникалық құжаттаманы жүргізу.	
		Білімдер:	
		1. Клинкерді ұнтақтау процесін күшейту жолдары. 2. Клинкер мен қоспалардың қасиеттері мен сапалық сипаттамасы. 3. Шихта жасау бойынша талаптар. 4. Шаң жинау процесінің мәні. 5. Ауаны тазарту дәрежесінің нормалары. 6. Ұсақ ақауларды жою.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Қосымша еңбек функциясы 1: Кәсіпорын басшылығының шешімдерінің жобаларымен танысу	Дағды 1: Лауазымдық міндеттерін орындау туралы ақпаратпен және құжаттармен танысу бойынша операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Кәсіпорын басшылығының оның қызметіне қатысты шешімдерінің жобаларымен танысу. 2. Өз құзыреті шегінде өзінің тікелей басшысына өз қызметі барысында анықталған барлық кемшіліктер туралы хабарлау. 3. Өзінің тікелей басшысының тапсырмасы бойынша өзінің лауазымдық міндеттерін орындау үшін қажетті ақпарат пен құжаттарды сұрату.	
		Білімдер:	
		1. Көмір диірменімен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері. 2. Қоршаған ортаны қорғау ережелері. 3. Кәсіпорындағы ішкі лауазымдық нұсқаулықтар. 4. Талдау жүргізу кезінде қолданылатын аспаптар мен қондырғылардың құрылымы мен жұмыс принципі. 5. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылысы және баптау ережесі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Психофизиологиялық және эмоционалды тұрақтылық Тәуелсіздік және оқу қабілеті Толық басшылықпен жұмыс Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Көмір диірмені машинисінің көмекшісі	
	2	Ыстық клинкер тасымалдаушысы	
	2	Аспираторшы	
14. Кәсіптің карточкасы «Цемент диірмені машинисінің көмекшісі»:			
Топтың коды:	8115-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Цемент диірмені машинисінің көмекшісі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық:	Біліктілік:
		-	-

Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Цемент диірменінің машинисінің басшылығымен цемент диірмендерінде клинкерді ұнтақтау процесін жүргізу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Цемент диірмендерінің машинисінің басшылығымен цемент диірмендерінде клинкерді ұнтақтау процесін жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Цемент сапасы бойынша құжаттармен танысу
Еңбек функциясы 1: Цемент диірмендерінің машинисінің басшылығымен цемент диірмендерінде клинкерді ұнтақтау процесін жүргізу	Дағды 1: Цемент диірмендерінің машинисінің басшылығымен цемент диірмендерінде клинкерді ұнтақтау операцияларын орындау	Машықтар:
		1. Цемент диірмендерінде клинкерді ұнтақтау процесін жүргізеді. 2. Үздіксіз жұмысты, жабдықтың жарамды күйін және қажетті сапаны қамтамасыз етеді. 3. Мойынтіректердің температурасын бақылайды. 4. Май станцияларының жұмысын бақылайды. 5. Майлау және суды салқындату жүйелерін бақылайды. 6. Клинкерді ұнтақтау процесінің сапасына қойылатын технологиялық талаптарды сақтау. 7. Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы қағидаларын сақтау. 8. Өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 9. Ішкі тәртіп ережелерін сақтау. 10. Электр қауіпсіздігі ережелерін сақтау.
		Білімдер:
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Құрылыс негіздері, жұмыс принципі, цемент диірмендері мен қосалқы жабдықтардың техникалық сипаттамасы 3. Цемент диірмендерінің жұмысы мен жұмысына әсер ететін факторлар. 4. Бақылау-өлшеу аспаптарының, автоматты реттеу жүйелерінің мақсаты мен жұмыс істеу принципі. 5. Дабыл мен бұғаттаудың мақсаты мен жұмыс принципі. 6. Механизмдердің жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері бойынша негіздер. 7. Шаң жинау процесінің негіздері. 8. Еңбекті қорғау ережелері. 9. Қауіпсіздік ережелері. 10. Өндірістік санитария және өрттен қорғау ережелері. 11. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 12. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану қағидаларының талаптары.
		Дағдыны тану мүмкіндігі:
Дағды 2: Цемент диірмендерінің машинисінің басшылығымен цемент диірмендерінің үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету бойынша операцияларды орындау		Машықтар:
		1. Цемент диірменінің машинисінің қатысуымен жабдықтың жұмысындағы ақауларды болдырмайды және жояды. 2. Цемент диірмендерінің машинисінің басшылығымен цемент диірмендерін пайдалану жөніндегі операцияларды орындау. 3. Цемент диірмендері машинисінің басшылығымен жиынтықтаушы жабдыққа қызмет көрсету жөніндегі операцияларды орындау.

		Білімдер:	
		1. Диірмендердің жұмысындағы ақауларды реттеу және жою ережелері. 2. Цемент диірмендерінің жұмыс принципі және құрылысы.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Қосымша еңбек функциясы 1: Цемент сапасы бойынша құжаттармен танысу	Дағды 1: Цемент сапасы бойынша құжаттармен танысу бойынша функцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Цемент сапасының техникалық шарттарымен танысыңыз. 2. Цемент пен клинкердің сапа стандарттарымен танысыңыз. 3. Цемент бойынша МЕМСТ-пен танысыңыз. 4. Өз құзыреті шегінде барлық анықталған кемшіліктер туралы машинистке хабарлау. 5. Машинистің тапсырмасы бойынша өзінің лауазымдық міндеттерін орындау үшін қажетті ақпарат пен құжаттарды сұрату.	
		Білімдер:	
		1. Цемент өндірісінің негізгі сапа стандарттары. 2. МЕМСТ және ТУ цемент үшін. 3. Цемент сапасы бойынша қолданыстағы нормативтік құжаттар. 4. Цемент сапасының нормалары бойынша қолданыстағы әдістер.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Психофизиологиялық және эмоционалды тұрақтылық Тәуелсіздік және оқу қабілеті Толық басшылықпен жұмыс		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Цемент диірмендерінің машинисі	
	2	Аспираторшы	
	2	Бункерші	
	1	Борлы денені тиеуші	
15. Кәсіптің карточкасы «Футеровщик-каменщик»:			
Топтың коды:	7111-2		
Қызмет атауының коды:	7111-2-002		
Кәсіптің атауы:	Футеровщик-каменщик		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Цемент өндіру технологиясындағы негізгі және қосалқы жабдықтарды төсеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Айналмалы пештердің жабдықтарын құрастыру және бөлшектеу
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Футерлеу жұмыстары жабдықтарының сақталуын қамтамасыз ету
Еңбек функциясы 1: Айналмалы пештердің жабдықтарын құрастыру және бөлшектеу	Дағды 1: Жабдықты төсеу бойынша қарапайым операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Пеш агрегаттарын төсеу. 2. Торлы тоңазытқыштарды, циклонды жылу алмастырғыштарды төсеу. 3. Конвейерлік кальцинаторларды төсеу. 4. Декарбонизаторларды төсеу. 5. Кептіру барабандарын төсеу. 6. Жоғары білікті тас қалаушының басшылығымен шаң камераларын, түтін мұржаларын, оттықтарды төсеу. 7. Қаптау кірпішінің саны мен маркаларын анықтау. 8. Төсем төсемдерін бекіту аралықтарын орнату. 9. Жабдықтың түріне сәйкес төсемнің технологиялық талаптарын сақтау. 10. Пеш бетінің тегістігін бақылау. 11. Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы қағидаларын сақтау. 12. Өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 13. Ішкі тәртіп ережелерін сақтау. 14. Электр қауіпсіздігі ережелерін сақтау.
		Білімдер:
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Пештерді төсеу аймақтарының құрылысы. 3. Торлы тоңазытқыштардың төсеу аймақтарының құрылысы. 4. Циклондық жылу алмастырғыштардың төсеу аймақтарының құрылысы. 5. Шаң камераларының, түтін мұржаларының, оттықтардың және конвейерлік кальцинаторлардың төсеу аймақтарының құрылысы. 6. Отқа төзімді материалдарға қойылатын талаптар. 7. Әр түрлі аймақтардағы төсемнің жұмыс шарттары. 8. Қаптауға жататын учаскелердің түрлерін, ережелерін және өлшемдерін анықтау тәсілдері. 9. Төсеу үшін кірпіш мөлшерін анықтау әдістері. 10. Пешті жағудың және тоқтатудың технологиялық режимдері. 11. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 12. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 13. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 14. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Негізгі және қосалқы жабдықтарды төсеу, ыстық және суық жөндеу бойынша операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Цемент өндірісінің негізгі жабдықтарын төсеу. 2. Ыстық және суық жөндеу жұмыстарын жүргізу. 3. Қаптауға жататын учаскелердің мөлшерін анықтау. 4. Қаптау кірпішін сұрыптау, қабылдамау және таңбалау. 5. Отқа төзімді материалдарды өңдеу. 6. Байланыстырушы ерітінділерді дайындау. 7. Төсеу тігістерін толтыру және тазалау. 8. Қалау сапасын тексеру. 9. Жаңа төсемді ескі төсеммен жұптастыруды бақылау.

		Білімдер:
		1. Айналмалы пештердің төсеу аймақтарының құрылғысы. 2. Қаптау материалдарының түрлері, сорттары, нөмірлері, маркалары мен стильдері. 3. Отқа төзімді материалдарға қойылатын талаптар. 4. Әр түрлі аймақтардағы төсемнің жұмыс шарттары. 5. Қаптауға жататын учаскелердің мөлшерін айқындау қағидалары мен тәсілдері. 6. Қаптауға арналған кірпіш мөлшерін анықтау әдістері. 7. Кірпіштің әртүрлі сорттарын, маркалары мен стильдерін сұрыптау және таңдау әдісі. 8. Кірпіш қалау тәсілдері; төсемнің сапасын тексеру тәсілдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Футеровканы бөлшектеу бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Қаптаманы бұзу. 2. Қаптау кірпішін сұрыптау, қабылдамау және таңбалау. 3. Отқа төзімді материалдарды өңдеу. 4. Құралдың, байланыстырушы ерітінділердің жұмысына дайындық, қажетті құралды, құрылғыларды жинақтау. 5. Төсеу жұмыстарына қатысу. Білімдер: 1. Футеровканы сындыру және құлату бойынша жұмыстарды жүргізу тәсілдері мен әдістері. 2. Қаптау үшін қолданылатын ерітінділердің түрлері, құрамы, қасиеттері және дайындау әдістері. 3. Құрал-саймандар мен құрылғылардың жұмысына дайындық ережелері. 4. Кірпіштің әртүрлі сорттарын, маркалары мен стильдерін тасымалдау және таңдау әдісі. 5. Отқа төзімді заттарды қабылдау, сұрыптау, қабылдамау, тасымалдау және сақтау ережелері. 6. Талдау жүргізу кезінде қолданылатын аспаптар мен қондырғылардың құрылымы мен жұмыс принципі. 7. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылысы және баптау ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Футерлеу жұмыстары жабдықтарының сақталуын қамтамасыз ету	Дағды 1: Футерлеу жұмыстарының жабдықтарын сақтау жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Қаптауға арналған құралдың жұмысындағы төсемдер (шпатель, күрек, шаблон, Тапсырыс) 2. Төсеу жұмыстарына арналған құралдың ұсақ ақаулықтарын жою
		Білімдер:
		1. Төсеу жұмыстары үшін құралды пайдалану ережелері. 2. Төсеу жабдығының техникалық шарттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Дробильщик (Машинист дробильной установки)
	2	Айналмалы пеш машинисінің көмекшісі
16. Кәсіптің карточкасы «Аспираторшы»:		
Топтың коды:	8115-9	

Қызмет атауының коды:	8115-9-003		
Кәсіптің атауы:	Аспираторшы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді.		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Аспирациялық қондырғыларға техникалық қызмет көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Аспирациялық қондырғыларға қызмет көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Аспирациялық қондырғылар жабдықтарының сақталуын қамтамасыз ету	
Еңбек функциясы 1: Аспирациялық қондырғыларға қызмет көрсету	Дағды 1: Аспирациялық қондырғыларға қызмет көрсетуге байланысты операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Сүзгі жеңдерінің регенерациясына байланысты операцияларды орындау. 2. Аспирациялық қондырғылардың сүзгілеріндегі жеңдерді ілу. 3. Аспирациялық қондырғылардың сүзгілерін қалпына келтіру. 4. Аспирациялық қондырғыларға қызмет көрсету кезінде технологиялық талаптарды сақтау. 5. Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы қағидаларын сақтау. 6. Өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 7. Ішкі тәртіп ережелерін сақтау. 8. Электр қауіпсіздігі ережелерін сақтау.	
		Білімдер:	
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Қызмет көрсетілетін аспирациялық қондырғылар мен қосалқы жабдықтардың құрылысы 3. Аспирациялық қондырғылардың жұмыс принципі. 4. Қызмет көрсетілетін аспирациялық қондырғылар мен қосалқы жабдықтардың техникалық сипаттамалары мен конструктивтік ерекшеліктері. 5. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 6. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 7. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 8. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

	Дағды 2: Негізгі және қосалқы жабдықтардың жұмысын бақылау жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Тасымалдау механизмдерінің жұмысын бақылау және қызмет көрсету. 2. Желдеткіштердің жұмысын бақылау және техникалық қызмет көрсету. 3. Цемент құбырларының жұмысын бақылау және қызмет көрсету. 4. Ауа құбырлары мен басқа да қосалқы жабдықтардың жұмысын бақылау және қызмет көрсету. 5. Сөмке сүзгілерін бақылау және техникалық қызмет көрсету.
		Білімдер:
		1. Шаңды ұстау процесін жүргізу ережелері мен әдістері. 2. Шаң жинау процестерінің мәні. 3. Аспирациялық ауаны тазарту дәрежесі. 4. Бақылау-өлшеу аспаптарының құрылысы және жұмыс істеу принципі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Негізгі және қосалқы жабдықтардың оңтайлы жұмыс режимін жүргізу бойынша операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Жабдықты герметизациялауды және тұндырылған шаңды кетіру жөніндегі механизмдердің үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету. 2. Жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою. 3. Сөмке сүзгілеріне техникалық қызмет көрсету. 4. Сөмке сүзгілерінің қалыпты жұмыс режимін жүргізу. 5. Тасымалдау механизмдерінің, желдеткіштердің қалыпты режимін жүргізу. 6. Цемент құбырларының қалыпты режимін жүргізу.
		Білімдер:
		1. Негізгі және қосалқы жабдықтардың қалыпты жұмыс режимін жүргізу әдістері. 2. Шаңды ұстау процесін жүргізу ережелері мен әдістері. 3. Шаң жинау процестерінің мәні. 4. Аспирациялық ауаны тазарту дәрежесі.
Қосымша еңбек функциясы 1: Аспирациялық қондырғылар жабдықтарының сақталуын қамтамасыз ету	Дағды 1: Аспирациялық қондырғылар жабдықтарының сақталуы мен жұмыс істеуін қамтамасыз ету жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды түзету және жою.
		Білімдер:
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Шаңды ұстау процесін жүргізу ережелері мен әдістері. 3. Бақылау-өлшеу аспаптарының құрылысы және жұмыс істеу принципі. 4. Қызмет көрсетілетін жабдықтың техникалық шарттары.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
	Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Шаң ұстағыш қондырғылардың машинисі
	2	Шикізат диірмендері машинисінің көмекшісі

	2	Көмір диірмені машинисінің көмекшісі	
	2	Цемент диірмені машинисінің көмекшісі	
	2	Ұсақтау қондырғысы машинисінің көмекшісі	
	2	Сүрлемдегі ұн араластырғыш	
	2	Пневматикалық және бұрандалы сорғылардың машинисі	
17. Кәсіптің карточкасы «Шикізатты мөлшерлеуші»:			
Топтың коды:	7549-4		
Қызмет атауының коды:	7549-4-013		
Кәсіптің атауы:	Шикізатты мөлшерлеуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Асбест дозалаушы 2-3 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Диспенсерлерде берілген рецептура бойынша компоненттерді мөлшерлеу процесін жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Цемент клинкерінің компоненттерін мөлшерлеу 2. Диспенсерлердің жұмысын басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды жою	
Еңбек функциясы 1: Цемент клинкерінің компоненттерін мөлшерлеу	Дағды 1: Цемент клинкерінің компоненттерін қолмен мөлшерлеу	Машықтар:	
		1. Бункерден компоненттерді қабылдау. 2. Циклондар мен цистерналардан компоненттерді қабылдау. 3. Компоненттерді араластыру агрегаттарына тиеу. 4. Отқа төзімді заттарды қабылдау, сұрыптау, қабылдау, тасымалдау және сақтау. 5. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 6. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 7. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 8. Өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау.	

		Білімдер:
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Қабылдау диспенсерлерінің, циклондардың және бактардың құрылғылары. 3. Құжаттарды берудің технологиялық схемасы. 4. Құрал-саймандар мен құрылғылардың жұмысына дайындық ережелері. 5. Талдау жүргізу кезінде қолданылатын аспаптар мен қондырғылардың құрылымы мен жұмыс принципі. 6. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылысы және баптау ережесі. 7. Цемент клинkerінің рецептері. 8. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 9. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 10. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 11. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Автоматты диспенсерлерде цемент клинkerінің компоненттерін мөлшерлеу	Машықтар: 1. Автоматты әрекеті бар циклондар мен бактардан компоненттерді қабылдау 2. Компоненттерді араластырғыш цистерналарға автоматты түрде жүктеу. 3. Пешке түсетін ұсақталған тасты (ұнтақты) мөлшерлеу.
		Білімдер: 1. Автоматты диспенсерлерді қабылдау құрылғылары. 2. Цемент клинkerінің рецептері 3. Цемент дайындау рецептері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Диспенсерлердің жұмысын басқару	Дағды 1: Диспенсерлердің, қоректендіргіштердің, вибраторлардың жұмысын басқару	Машықтар: 1. Еңбек қауіпсіздігі, еңбекті және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі нормативтік актілердің, санитарлық нормалардың талаптарын сақтау. 2. Қоректендіргіштердің, таразылардың және дабыл құралдарының жарамдылығын тексеру. 3. Фидерлерді іске қосу және тоқтату. 4. Агрегаттардың берілген жұмыс режимін сақтау. 5. Материалдар шығысының және өнім шығарылымының есебін жүргізу.
		Білімдер: 1. Компоненттерді крандарға жүктеу реті. 2. Дайын өнімге техникалық шарттар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Қоспаларды дайындау жөніндегі қондырғылардың жұмысын басқару	Машықтар: 1. Цемент қоспаларын мөлшерлеу. 2. Қоспаларды дайындау жөніндегі қондырғының жұмысының дұрыстығын тексеру. 3. Қоспаларды дайындау жөніндегі қондырғыларды іске қосу және тоқтату. 4. Агрегаттардың берілген жұмыс режимін сақтау.
		Білімдер: 1. Қоспаларды дайындау жөніндегі қондырғылардың жұмыс режимі. 2. Дайын өнімге техникалық шарттар (қоспалар).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1:		

Жабдықтың жұмысындағы ақауларды жою	Дағды 1: Жабдықтың жұмысында толық жұмыс қабілеттілігін және үздіксіздігін қамтамасыз ету жөніндегі операцияларды орындау		Машықтар:	
			1. Қызмет көрсетілетін Жабдықты майлау. 2. Қызмет көрсетілетін жабдықты тазалау. 3. Қызмет көрсетілетін жабдықты шағын жөндеу. 4. Жұмыстағы кішігірім ақауларды жою.	
			Білімдер:	
			1. Диспенсерлер мен тасымалдау құрылғыларының құрылғысы және жұмыс принципі. 2. Асбест сорттары мен маркалары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:				
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:		
	2	Көмір диірмені машинисінің көмекшісі		
	2	Шикізат диірмендері диірмендер машинисінің көмекшісі		
	3	Қызмет көрсетілетін қондырғының машинисі		
18. Кәсіптің карточкасы «Шламовщик»:				
Топтың коды:	8115-9			
Қызмет атауының коды:	8115-9-042			
Кәсіптің атауы:	Шламовщик			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2			
подуровень квалификации по ОРК:				
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Шламшы 3, 4 разряд			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық:	Біліктілік:	
		-	-	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:				
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:				
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:				
Қызметтің негізгі мақсаты:	Айналмалы пештердің шикізат қоспасымен қамтамасыз ету			
Еңбек функциялардың сипаттамасы				
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Айналмалы пештердің шикізат қоспасымен қамтамасыз ету		
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Қолданылатын жабдықтың жұмыс қабілеттілігін және сақталуын қамтамасыз ету		
Еңбек функциясы 1: Айналмалы пештердің шикізат қоспасымен қамтамасыз ету				

	Дағды 1: Айналмалы пештерді шикізат қоспасымен қамтамасыз ету жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар: 1. Бақылау цистерналары мен ыдыстық бункерлердің шикізат қоспасымен толтырылуын бақылау. 2. Салмақтық үлестіргіштердің, шламды қоректендіргіштердің және тасымалдау механизмдерінің үздіксіз жұмысын және жарамды жай-күйін қамтамасыз ету. 3. Жабдықтың герметикалығын бақылау. 4. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 5. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 6. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 7. Өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. Білімдер: 1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Шламды қоректендіргіштердің құрылғысы, жұмыс принципі. 3. Таразы үлестіргіштері мен қосалқы жабдықтардың құрылымы, жұмыс принципі. 4. Пешке шикізат қоспасын беруді реттеу тәсілдері. 5. Шикізат қоспасының сапалық сипаттамасы, Шикізат қоспасын беру схемасы. 6. Бақылау-өлшеу аспаптарының, дабыл және бұғаттау жүйелерінің мақсаты мен жұмыс істеу принципі. 7. Қоректендіру құрылғыларының жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері. 8. Қызмет көрсетілетін жабдықтың майлау карталары, майлау материалдарының сорттары мен қасиеттері. 9. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 10. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 11. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 12. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Шлам концентраторлары мен қоректік құрылғыларға қызмет көрсету бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Концентраторларда шламды кептіру процесін жүргізу. 2. Шлам концентраторлары мен қоректік құрылғыларға шикізат қоспасымен қызмет көрсету. 3. Шлам концентраторларының жылу техникалық және технологиялық жұмыс режимдерін реттеу. 4. Қызмет көрсетілетін жабдықтың үздіксіз жұмысын және жарамды жай-күйін қамтамасыз ету. 5. Жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою. Білімдер: 1. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылымы, жұмыс принципі және құрылымдық ерекшеліктері. 2. Концентраторларда шламды кептіру режимін реттеу тәсілдері. 3. Шикізат қоспасының қасиеттері, химиялық құрамы. 4. Қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері. 5. Шикізат қоспасын беруді және шламды кептіруді автоматты реттейтін бақылау-өлшеу аспаптары мен жүйелерінің мақсаты, құрылғысы. 6. Қызмет көрсетілетін жабдықтың майлау карталары 7. Майлау материалдарының сорттары мен қасиеттері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Қосымша еңбек функциясы 1: Қолданылатын жабдықтың	

жұмыс қабілеттілігін және сақталуын қамтамасыз ету	Дағды 1: Пайдаланылатын жабдықты сақтау бойынша операцияларды орындау		Машықтар:	
			1. Қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою.	
			Білімдер:	
			1. Қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері. 2. Шикізат қоспасын беруді және шламды кептіруді автоматты реттейтін бақылау-өлшеу аспаптары мен жүйелерінің мақсаты, құрылғысы. 3. Қызмет көрсетілетін жабдықтың майлау карталары. 4. Майлау материалдарының сорттары мен қасиеттері. 5. Ұсақ ақауларды жою	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:				
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:		
	2	Шламдық бассейндерді тазалаушы		
	2	Бункершы		
	3	Бассейншы (Шлам сорғыларының машинисі)		
19. Кәсіптің карточкасы «Бункершісі»:				
Топтың коды:	8121-9			
Қызмет атауының коды:	8121-9-044			
Кәсіптің атауы:	Бункершісі			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2			
подуровень квалификации по ОРК:				
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Бункершісі, 2-3 разряд			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық:	Біліктілік:	
		-	-	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:				
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:				
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:				
Қызметтің негізгі мақсаты:	Цемент өндіру технологиясындағы бункерлерге техникалық қызмет көрсету			
Еңбек функциялардың сипаттамасы				
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кесек және сусымалы материалдармен тиеу кезінде бункерлерге қызмет көрсету		
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жабдықтың сақталуын және жұмыс істеуін қамтамасыз ету		
Еңбек функциясы 1: Кесек және сусымалы материалдармен тиеу кезінде бункерлерге қызмет көрсету				

Дағды 1: Бункерлерді кесек және сусымалы материалдармен толтыру жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар: 1. Бункерлерді элеваторлардың көмегімен кесек немесе сусымалы материалдармен толтыру. 2. Бункерлерді конвейерлердің көмегімен кесек немесе сусымалы материалдармен толтыру. 3. Бункерлерді скиптік көтергіштердің, аударылатын шанағы бар вагонеткалардың көмегімен кесек немесе сусымалы материалдармен толтыру. 4. Бункерлерді Автоматты басқарумен жабдықталған Көтеру-тасымалдау механизмдерінің, Пневмокөліктің басқа жүйелерінің көмегімен кесек немесе сусымалы материалдармен толтыру. 5. Механизмдердің үздіксіз жұмысын бақылау. 6. Пневмокөлік және автоматты басқару жүйелерінің үздіксіз жұмысын бақылау. 7. Аспирациялық құрылғылардың үздіксіз жұмысын бақылау. 8. Қызмет көрсетілетін механизмдерді іске қосу және тоқтату. 9. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 10. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 11. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 12. Өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. Білімдер: 1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Бункерлер құрылғысы. 3. Іске қосу аппаратурасының құрылғысы. 4. Дыбыстық және көрінетін дабыл жүйесінің құрылғысы. 5. Ысырмалар мен жылжымалы жолдардың құрылғысы. 6. Конвейерлік желінің жетек және керу станциясының көлік механизмдерінің құрылысы. 7. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 8. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 9. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 10. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері. 11. Цемент өндірісіндегі бункерлік жабдықтардың жұмысы бойынша қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтар.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Бункерлік құрылғының қалыпты жұмыс режимін қамтамасыз ету	Машықтар: 1. Механизмдердің үздіксіз жұмысын бақылау. 2. Пневмокөлік және автоматты басқару жүйелерінің үздіксіз жұмысын бақылау. 3. Аспирациялық құрылғылардың үздіксіз жұмысын бақылау. 4. Қызмет көрсетілетін механизмдерді іске қосу және тоқтату. 5. Электрондық көрсеткіштердің көмегімен бункерлердегі материалдар деңгейін бақылау. 6. Магниттік құрылғылардың көмегімен металл қоспаларын бөлу. 7. Механизмдерді қолмен басқару. 8. Қабылдау құрылғыларына қызмет көрсету.

		Білімдер:	
		1. Бункер көлемі. 2. Қабылдау ыдыстарының жүк көтергіштігі. 3. Тасымалдаушы таспасына рұқсат етілген жүктеме. 4. Түсірілетін материалдың техникалық шарттары. 5. Үлкен кесектерді ұсақтау және материалдың кебуіне жол бермеу жолдары. 6. Бункерлерді тазалау ережелері. 7. Тіркемелердің дизайны. 8. Жүк тиелген вагонеткалар мен думпкалды ілінісу, ағытып шығару, кері қайтару ережелері. 9. Дыбыстық және көрінетін сигналдарды беру және қабылдау ережелері. 10. Көлік құралдарын түсіру ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Қосымша еңбек функциясы 1: Жабдықтың сақталуын және жұмыс істеуін қамтамасыз ету	Дағды 1: Жабдықтың сақталуы мен жұмыс істеуін қамтамасыз ету жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды түзету және жою. 2. Техникалық шарттарға сәйкес жабдықты ажырату және қосу 3. Техникалық шарттарға сәйкес жабдықтарды сақтау.	
		Білімдер:	
		1. Бункерлерді жүктеу процесін жүргізу ережелері мен тәсілдері. 2. Бақылау-өлшеу аспаптарының құрылысы және жұмыс істеу принципі. 3. Қызмет көрсетілетін жабдықтың техникалық шарттары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	2	Ұсақтау қондырғысы машинисінің көмекшісі	
	2	Шламшы	
	3	Ұсатқыш (ұсатқыш қондырғының машинисі)	
20. Кәсіптің карточкасы «Шаң камераларын тазалаушы»:			
Топтың коды:	7549-9		
Қызмет атауының коды:	7549-9-041		
Кәсіптің атауы:	Шаң камераларын тазалаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Шаң камераларын тазалаушы 3 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	негізгі орта білім	-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Шаң камераларын айналмалы пештерді және цемент сүрлемдерін шаңнан тазарту	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. 1. Шаң камераларын тазалау
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Қолданылатын жабдықтың сақталуы мен жұмыс істеуін қамтамасыз ету
Еңбек функциясы 1: 1. Шаң камераларын тазалау	Дағды 1: Шаң камераларын тазалау операцияларын орындау	Машықтар:
		1. Айналмалы пештер мен цемент сүрлемдерінің шаң камераларын түсіру механизмдерінің көмегімен және қолмен шаңнан тазарту. 2. Көлік және шаң ұстау жабдықтарын мерзімді тексеру және тазалау. 3. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 4. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 5. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 6. Өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау
		Білімдер:
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Шаң камераларын тазалау ережелері, мерзімдері және әдістері. 3. Қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмыс принципі және құрылымы. 4. Ұсталатын шаңның қасиеттері. 5. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 6. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 7. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 8. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері. 9. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жабдықтың сенімділігін қамтамасыз ету	Машықтар:
		1. Жабдықты герметизациялауды қамтамасыз ету. 2. Механизмдердің майлануын бақылау. 3. Қызмет көрсетілетін механизмдердің жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою.
		Білімдер:
		1. Майлау материалдарының сорттары мен қасиеттері. 2. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Қолданылатын жабдықтың сақталуы мен жұмыс істеуін қамтамасыз ету	Дағды 1: Жабдықтың сақталуы мен жұмыс қабілеттілігі бойынша операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Шаң камераларын тазалау жұмыстарын жүргізу бойынша құралдармен дұрыс жұмыс істеу. 2. Қолданылатын жабдықтың ұсақ ақауларын жою.
		Білімдер:
		1. Қауіпсіздік техникасы және еңбекті қорғау. 2. Шаң камераларын тазарту құралдарының түрлері.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	2	Ыстық клинкер тасымалдаушысы	
	2	Айналмалы пеш машинисінің көмекшісі	
	3	Шаң ұстағыш қондырғылардың машинисі	
21. Кәсіптің карточкасы «Қойыртпақты бассейндер мен көшелерді тазалау жөніндегі тазалаушы»:			
Топтың коды:	7549-9		
Қызмет атауының коды:	7549-9-042		
Кәсіптің атауы:	Қойыртпақты бассейндер мен көшелерді тазалау жөніндегі тазалаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Шламды Бассейндерді тазалау жөніндегі тазалаушы 3-разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Шлам бассейндері мен әңгімелесушілерді машиналар мен механизмдердің көмегімен шлам мен қоспалардың жауын шашынынан тазарту		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Очистка шламовых бассейнов и болтушек	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Тазартылатын жабдық бойынша техникалық құжаттаманы ресімдеу	
Еңбек функциясы 1: Очистка шламовых бассейнов и болтушек	Дағды 1: Суспензия бассейндері мен спикерлерді тазалау операцияларын орындау	Машықтар:	
		1. Шламды бассейндер мен әңгімелесушілерді машиналар мен механизмдердің көмегімен шлам мен қоспалардың жауын-шашынынан тазарту. 2. Жауын - шашынды сұйылту және тасымалдау. 3. Бассейндер мен спикерлердің тік беттерін тазалау. 4. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 5. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 6. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 7. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 8. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау.	

	Білімдер:	
	1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Суспензия бассейндері мен спикерлерді тазарту әдістері. 3. Әдістері жауын-шашынды сұйылту және тасымалдау. 4. Бассейндер мен спикерлердің тік беттерін тазарту әдістері. 5. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 6. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 7. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 8. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері. 9. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Құрылғылар мен құрылғылардың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету	Машықтар: 1. Көлік құрылғылары мен құрылғыларының үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету. 2. Көтергіш құрылғылар мен құрылғылардың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету. Білімдер: 1. Көтеру және тасымалдау механизмдерінің құрылымы, жұмыс принципі. 2. Көтеру және тасымалдау механизмдерінің жұмысындағы ақауларды анықтау, жою әдістері. 3. Майлау материалдарының сорттары мен қасиеттері.
Қосымша еңбек функциясы 1: Тазартылатын жабдық бойынша техникалық құжаттаманы ресімдеу	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
	Дағды 1: Тазартылатын жабдық бойынша техникалық құжаттаманы ресімдеу жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Жабдықты тазалау кезеңділігі бойынша техникалық құжаттаманы дұрыс ресімдеу
		Білімдер: 1. Жабдықты тазалау нормалары. 2. Жабдықты тазалау ережелері.
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дағдыны тану мүмкіндігі:	
	Жауапкершілік	
	Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті	
	Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	2	Шламшы
	3	Бассейншы
22. Кәсіптің карточкасы «Силостарда ұнды араластырушы»:		
Топтың коды:	7549-4	
Қызмет атауының коды:	7549-4-054	
Кәсіптің атауы:	Силостарда ұнды араластырушы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2	
подуровень квалификации по ОРК:		
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Сүрлемдегі ұнды араластырушы 2 разряд	

Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Шикізат ұнын араластыру және беру процесін жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Шикізат ұнын араластыру және беру процесін жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою	
Еңбек функциясы 1: Шикізат ұнын араластыру және беру процесін жүргізу	Дағды 1: Шикізат ұнын араластыру және беру бойынша операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Ауамен араластыру процесін жүргізу 2. Механикалық араластыру процесін жүргізу. 3. Шикізат ұнын түзету және біркелкі беру. 4. Сүрлемдегі ұнның түсуін, ағынын және деңгейін бақылау. 5. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 6. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 7. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 8. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 9. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау.	
		Білімдер:	
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Сүрлемдерді араластыру және тасымалдау жабдықтарының құрылысы және жұмыс принципі. 3. Ауа құбырларының схемасы. 4. Шикізат ұнының құрамы мен сипаттамасы. 5. Бақылау-өлшеу аспаптарының мақсаты. 6. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 7. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 8. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 9. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Контроль параметров работы оборудования	Машықтар:	
		1. Контроль поступления, расхода и уровня муки в силосах. 2. Обеспечение бесперебойной работы и исправного состояния перемешивающих и транспортирующих устройств. 3. Контроль герметизации обслуживаемого оборудования. 4. Предупреждение и устранение неисправностей в работе оборудования	
Білімдер:			
		1. Шикізат ұнының құрамы мен сипаттамасы. 2. Автоматика, дабыл және құлыптау құрылғыларының мақсаты. 3. Майлау материалдарының сорттары мен қасиеттері. 4. Қызмет көрсетілетін жабдықтың майлау карталары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Қосымша еңбек функциясы			

1: Жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою	Дағды 1: Жабдықтың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету бойынша операцияларды орындау		Машықтар:	
			1. Жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу. 2. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды жою.	
			Білімдер:	
			1. Автоматика, дабыл және құлыптау құрылғыларының мақсаты. 2. Майлау материалдарының сорттары мен қасиеттері. 3. Қызмет көрсетілетін жабдықтың майлау карталары. 4. Қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмысындағы ақаулар мен алдын алу әдістері. 5. Қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмысындағы ақауларды жою әдістері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:				
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:		
	2	Пневматикалық және бұрандалы сорғылардың машинисі		
	2	Аспираторшы		
	3	Цемент құюшы		
23. Кәсіптің карточкасы «Ыстық клинкерді тасымалдаушы»:				
Топтың коды:	7549-5			
Қызмет атауының коды:	7549-5-022			
Кәсіптің атауы:	Ыстық клинкерді тасымалдаушы			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2			
подуровень квалификации по ОРК:				
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Ыстық клинкерді тасымалдаушы 2 разряд			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық:	Біліктілік:	
		-	-	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:				
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:				
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:				
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ыстық клинкер тасымалдаушыларына техникалық қызмет көрсету			
Еңбек функциялардың сипаттамасы				
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ыстық клинкер тасымалдаушыларына қызмет көрсету		
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жабдықтың сақталуын және жұмыс істеуін қамтамасыз ету		
Еңбек функциясы 1: Ыстық клинкер тасымалдаушыларына қызмет көрсету				

	Дағды 1: Ыстық клинкер тасымалдаушыларына қызмет көрсету операцияларын орындау	Машықтар: 1. Клинкердің біркелкі жүктелуін және тасымалдануын қамтамасыз ету. 2. Клинкерді тасымалдауды қамтамасыз ету. 3. Клинкер транспортерлерінің үздіксіз жұмысын және жарамды жай-күйін қамтамасыз ету. "Клинкер сүрлемдерін толтыру деңгейін бақылау" 4. "Клинкердің сүрлемнен сүрлемге уақтылы берілуін бақылау" 5. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 6. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 7. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 8. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 9. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау.
		Білімдер: 1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Клинкер тасымалдаушыларының құрылымы және жұмыс принципі. 3. Тасымалданатын материалдың сипаттамасы. 4. Дабыл және құлыптау жүйесі. 5. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 6. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 7. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 8. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Клинкер транспортерлерінің үздіксіз жұмысын және жарамды жай-күйін қамтамасыз ету	Машықтар: 1. Жетек механизмі мен роликтерді майлау. 2. Бөртпелерді тазарту. 3. Қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою. 4. Клинкер тасымалдаушыларын дайындауға және жөндеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Майлау механизмдерінің карталары. 2. Майлау материалдарының сорттары мен қасиеттері
Қосымша еңбек функциясы 1: Жабдықтың сақталуын және жұмыс істеуін қамтамасыз ету	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 1: Ыстық Клинкерді тасымалдау кезінде жұмыстарды қауіпсіз жүргізуді қамтамасыз ету	Машықтар: 1. Клинкер тасымалдаушыларының сақталуы мен жұмыс істеуін қамтамасыз ету. 2. Тасымалданатын материалдың сақталуын қамтамасыз ету. 3. Дабыл және құлыптау жүйелерінің сақталуы мен жұмыс істеуін қамтамасыз ету.
		Білімдер: 1. Клинкер тасымалдаушыларының жұмысын қамтамасыз ету әдістері. 2. Тасымалданатын материалдың сақталуын қамтамасыз ету әдістері. 3. Дабыл және құлыптау жүйелерінің сақталуын қамтамасыз ету әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	2	Көмір диірмені машинисінің көмекшісі	
	3	Кептіру барабандарының кочегары	
24. Кәсіптің карточкасы «Крана машинисі (краншы)»:			
Топтың коды:	8343-1		
Қызмет атауының коды:	8343-1-001		
Кәсіптің атауы:	Крана машинисі (краншы)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Стекерлерге техникалық қызмет көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. 1. Стекерлерді пайдалану және басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Қызмет көрсетілетін қатарларды жөндеуге қатысу	
Еңбек функциясы 1: 1. Стекерлерді пайдалану және басқару	Дағды 1: Жүк қармау тетіктерімен және құрылғыларымен жарақтандырылған қатарлағыштарды басқару жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Жүктерді стеллаждарға төсеу бойынша жұмыстарды орындау кезінде жүк қармау тетіктерімен және құрылғылармен жарақтандырылған қатарластарды басқару. 2. Жүк түсіру механизмдерімен жабдықталған қатарларды басқару. 3. Жүктерді сөрелерден алу бойынша жұмыстарды орындау кезінде құрылғылармен жабдықталған қатарларды басқару. 4. Тиеу алаңына тасымалдау кезінде қатарларды басқару. 5. Кабельдердің дұрыс бекітілуін тексеру. 6. Тежегіштердің реттелуін және сақтандыру құрылғыларының әрекетін тексеру. 7. Ауысымды қабылдау және тапсыру журналын жүргізу. 8. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 9. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 10. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 11. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 12. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау.	

		Білімдер: 1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Жүк көтергіш механизмдерді орнату және қауіпсіз пайдалану ережелерінің негізгі ережелері. 3. Құрылғы, жұмыс принципі және техникалық сипаттамалары .қызмет көрсетілетін Стекерлер. 4. Жүктерді қоймаішілік өңдеудің технологиялық процесі. 5. Жүктерді тасымалдау ережелері. 6. Белгіленген номенклатураға сәйкес стеллаждарды өніммен тиеу тәртібі. 7. Стекерді пайдалану жөніндегі Нұсқаулық. 8. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 9. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 10. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 11. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Автоматты басқарылатын қатарларды және көпір қатарларын басқару бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Автоматты басқарумен стеллаждық стекерлерді басқару. 2. Өртүрлі жүк түсіру механизмдерімен жабдықталған көпір қатарларын басқару. 3. Жүктерді Тиеу бойынша жұмыстарды орындау кезінде қатарларды басқару. 4. Жүктерді түсіру, жылжыту жұмыстарын орындау кезінде қатарларды басқару. 5. Стекерлерді басқару, оларды стеллаждарға төсеу жұмыстарын орындау кезінде. 6. Жүктерді сөрелерден өндірістік учаскелерге жеткізу бойынша қатарластарды басқару. 7. Радио басқарумен жабдықталған жинақтауыштарды басқару.
		Білімдер: 1. Қызмет көрсетілетін қатарлар мен олардың механизмдерінің құрылысы. 2. Жүктерді өңдеу тәсілдері. 3. Технологиялық жабдықты монтаждаудың технологиялық процесінің негіздері. 4. Стекерлерді жүктеу кезінде қойылатын техникалық шарттар мен талаптар. 5. Қызмет көрсетілетін өндірістік учаскелердің орналасуы. 6. Электротехника және слесарь дело.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Қызмет көрсетілетін қатарларды жөндеуге қатысу	Дағды 1: Қатарларды жөндеуге қатысу бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Крандарға мерзімді техникалық қызмет көрсету және ағымдағы жөндеу жұмыстарын жүргізу (бригаданың жөндеу буынының құрамында). 2. Қолданылатын жабдықтың ұсақ ақауларын жою. 3. Жұмыс орнын таза және ұқыпты ұстаңыз. 4. Еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықты сақтау. 5. Өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі жөніндегі нұсқаулықтарды сақтау.

		Білімдер:	
		1. Стекерлерді қауіпсіз пайдалану жөніндегі өндірістік Нұсқаулық. 2. Жұмыс процесінде пайда болатын негізгі ақаулар. 3. Стекерлерге техникалық қызмет көрсету және жөндеу. 4. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және өрт қауіпсіздігі жөніндегі нұсқаулықтар. 5. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 6. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 7. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 8. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	2	Кальцинатор машинисі	
	3	Басқару операторы	
25. Кәсіптің карточкасы «Кальцинаторлар машинисі »:			
Топтың коды:	8115-9		
Қызмет атауының коды:	8115-9-010		
Кәсіптің атауы:	Кальцинаторлар машинисі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Кальцинатор машинисі 4 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Кальцинаторларға техникалық қызмет көрсету және пайдалану		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кальцинаторларда декарбонизация процесін жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Участие в ремонте конвейерных кальцинаторов	
Еңбек функциясы 1: Кальцинаторларда декарбонизация процесін жүргізу			

	Дағды 1: Конвейерлік кальцинаторларға қызмет көрсету бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Конвейерлік кальцинаторларда түйіршікті шикізат қоспасын декарбонизациялау процесін жүргізу. 2. Конвейерлік кальцинаторларға қызмет көрсету. 3. Кальцинатор камераларындағы жылу режимін реттеу. 4. Кальцинатор торында материал қабатының біркелкі таралуын қамтамасыз ету. 5. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 6. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 7. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 8. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 9. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау.
		Білімдер: 1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Конвейерлік кальцинатордың жұмыс принципі мен сипаттамасы. 3. Құрылғы қоректік құрылғылар мен басқа қосалқы жабдықтардың жұмыс принципі. 4. Түйіршікті шикізат қоспасын кальцинатор торына беруді реттеу тәсілдері. 5. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 6. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 7. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 8. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері. 9. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Қосалқы жабдыққа қызмет көрсету бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Қоректік құрылғыларға қызмет көрсету. 2. Көмекші жабдыққа қызмет көрсету.
		Білімдер: 1. Пісірілген жылу алмастырғыштарда болатын жылу процестерінің мәні. 2. Түйіршікті шикізат қоспасына қойылатын талаптар.
Қосымша еңбек функциясы 1: Участие в ремонте конвейерных кальцинаторов	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 1: Конвейерлік кальцинаторларды жөндеу бойынша қарапайым операцияларды орындау	Машықтар: 1. Қызмет көрсетілетін жабдыққа күтім жасау 2. Қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою.
		Білімдер: 1. Конвейерлік кальцинаторларды жөндеуді бақылау әдістері. 2. Бақылау-өлшеу аспаптарының мақсаты мен жұмыс істеу принципі. 3. Автоматика құралдарының мақсаты мен жұмыс принципі. 4. Дабыл мен құлыптың мақсаты мен жұмыс принципі. 5. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	2	Штабеллер машинисі	
	3	Шикізат диірмендерінің машинисі	
26. Кәсіптің карточкасы «Пневматикалық және бұрандалық сорғылардың машинисі»:			
Топтың коды:	8115-9		
Қызмет атауының коды:	8115-9-014		
Кәсіптің атауы:	Пневматикалық және бұрандалық сорғылардың машинисі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Пневматикалық және бұрандалық сорғылардың машинисі 2 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бұрандалы және пневматикалық сорғыларға қызмет көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Бұрандалы, екі камералы және басқа да пневматикалық сорғыларға қызмет көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою	
Еңбек функциясы 1: Бұрандалы, екі камералы және басқа да пневматикалық сорғыларға қызмет көрсету	Дағды 1: Сорғыларға қызмет көрсету операцияларын орындау	Машықтар:	
		1. Бұрандалы, екі камералы және басқа пневматикалық сорғыларға қызмет көрсету. 2. Ауа құбырлары жүйесінің және сығылған ауаны тазарту сүзгісінің жұмыс жағдайын бақылау. 3. Сорғының араластырғыш камерасына сығылған ауаның берілуін реттеу. 4. Сығылған ауаны тазарту сүзгісінде шымтезек дайындау және ауыстыру. 5. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 6. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 7. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 8. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 9. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау.	

		Білімдер:
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Қызмет көрсетілетін жабдықтың, цемент құбырларының және электр сымдарының дабыл қалқанына және сынап қосқыштарына құрылысы мен жұмыс істеу принципі. 3. Ауа құбырлары мен цемент құбырларының схемалары. 4. Клапандар, ысырмалар құрылғысы. 5. Бақылау-өлшеу аспаптары мен автоматика, дабыл және бұғаттау құралдарының мақсаты, жұмыс принципі және орнату орны. 6. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 7. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 8. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 9. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері. 10. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Сорғы механизмдерінің жұмысын бақылау	Машықтар: 1. Сорғы механизмдерінің үйкеліс бөліктерін майлау. 2. Тозған мембраналық клапан манжеттерін ауыстыру. 3. Поршеньдердің тозған манжеттерін және камера сорғыларының клапандарын ауыстыру. 4. Тозған ине инжекторларын ауыстыру. 5. Ауа өткізгіштердегі тозған мата сүзгілерін және екі жақты қосқыштарды ауыстыру. 6. Жабдықты герметизациялауды қамтамасыз ету. Білімдер: 1. Қызмет көрсетілетін жабдықтың майлау карталары. 2. Майлау материалдарының түрлері мен сорттары. 3. Майлау материалдарын тұтыну нормалары және сорғы бөліктерін майлау жиілігі. 4. Сығылған ауаны тазарту сүзгісіндегі шымтезектің қызмет ету мерзімі мен ауыстыру тәртібі. 5. Бұрандалы және пневматикалық сорғылардың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою	Дағды 1: Жабдықтың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету бойынша операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Жабдықтың жұмысындағы ақаулар мен ақаулардың алдын алу. 2. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды жою. 3. Мойынтіректердің температурасын бақылау және қызмет көрсетілетін Жабдықты майлау.
		Білімдер:
		1. Жабдықты реттеу тәсілдері. 2. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды жою әдістері. 3. Температураны бақылау әдістері. 4. Мойынтіректерді майлау әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	2	Сүрлемдегі ұн араластырғыш
	2	Аспираторшы

	3	Басқару операторы	
27. Кәсіптің карточкасы «Тоңазытқыш қондырғылардың моторшысы»:			
Топтың коды:	8185-4		
Қызмет атауының коды:	8185-4-003		
Кәсіптің атауы:	Тоңазытқыш қондырғылардың моторшысы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Тоңазытқыш қондырғыларының мотористі 2 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тоңазытқыш қондырғыларына қызмет көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тоңазытқыш қондырғыларына қызмет көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою	
Еңбек функциясы 1: Тоңазытқыш қондырғыларына қызмет көрсету	Дағды 1: Салқындату жабдығы бойынша қажетті операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Тоңазытқыш қондырғыларына қызмет көрсету. 2. Өк күйдірілгеннен кейін салқындаған кезде айналмалы тоңазытқыш барабандарына қызмет көрсету. 3. Материалдарды Тоңазытқыш агрегаттарға біркелкі беруді басқару. 4. Ұсақ ақауларды жою. 5. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 6. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 7. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 8. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 9. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау.	
		Білімдер:	
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Тоңазытқыш қондырғысының дизайны және онымен байланысты механизмдер. 3. Материалдардың сапасына қойылатын талаптар. 4. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 5. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 6. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 7. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері. 8. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелер.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

	Дағды 2: Салқындату жабдығының жұмысында сенімділік пен үздіксіздікті қамтамасыз ету	Машықтар:	
		1. Клинкерді салқындату бойынша технологиялық режимді сақтау.. 2. Орталықтандырылған майлау және автономды тоңазытқыштарды бақылау. 3. Май станциясы мен редукторға май құю. 4. Тасымалдау жабдықтарына қызмет көрсету.	
		Білімдер:	
		1. Салқындату режимдері. 2. Тоңазытқыш қондырғыларын майлау жүйесі. 3. Майлау материалдарының түрлері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Қосымша еңбек функциясы 1: Жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою	Дағды 1: Жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды жою. 2. Жабдықтың жұмысын реттеу.	
		Білімдер:	
		1. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері. 2. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды жою әдістері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	2	Айналмалы пеш машинисінің көмекшісі	
	4	Айналмалы пештердің машинисі (күйдіруші)	
28. Кәсіптің карточкасы «Бассейнші»:			
Топтың коды:	7549-4		
Қызмет атауының коды:	7549-4-001		
Кәсіптің атауы:	Бассейнші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Бассейн 2 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық:	Біліктілік:
		-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Шламды айдау процесін жүргізу, Айдау сорғыларын және бақылау дірілдеткіштерін іске қосу және тоқтату		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Шламды араластыру процесін жүргізу 2. Жабдықтың жұмысын бақылау және техникалық қызмет көрсету	

	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою
Еңбек функциясы 1: Шламды араластыру процесін жүргізу	Дағды 1: Шламды сапалы араластыру бойынша операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Жұмыстың технологиялық режимін жүргізу. 2. Шламның қысымы мен температурасын сақтау. 3. Пышақтардың күйін тексеру, инжекторлар арқылы ауа беру. 4. Тік бассейндерде шламды ауамен және механикалық араластыру процесін жүргізу. 5. Тік бұрышты көлденең бассейндерде ауаны араластыру процесін жүргізу. 6. Тік бұрышты көлденең бассейндерде және диаметрі дөңгелек бассейндерде механикалық араластыру процесін жүргізу. 7. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 8. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 9. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 10. Өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау.
		Білімдер:
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылымы және жұмыс принципі. 3. Ауа құбырлары мен шлам құбырларының схемасы. 4. Шламның құрамы, қасиеттері және сапалық сипаттамасы, оны түзету әдістері. 5. Бақылау-өлшеу аспаптарының, автоматика, дабыл және бұғаттау құрылғыларының мақсаты. 6. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 7. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 8. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 9. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Сорғы сорғыларын іске қосу және тоқтату.	Машықтар:
		1. Айдау сорғыларын, бақылау виброситін іске қосу және тоқтату. 2. Шламның қысымы мен температурасын сақтау. 3. Пышақтардың күйін тексеру, инжекторлар арқылы ауа беру. 4. Тік бассейндерде шламды ауамен және механикалық араластыру процесін жүргізу.
		Білімдер:
		1. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылымы және жұмыс принципі. 2. Ауа құбырлары мен шлам құбырларының схемасы. 3. Шламның құрамы, қасиеттері және сапалық сипаттамасы, оны түзету әдістері. 4. Бақылау-өлшеу аспаптарының, автоматика, дабыл және бұғаттау құрылғыларының мақсаты. 5. Майлау материалдарының сорттары мен қасиеттері, қызмет көрсетілетін жабдықтың майлау карталары. 6. Қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмысындағы ақаулықтардың алдын алу және жою әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Жабдықтың жұмысын бақылау және техникалық қызмет көрсету		

	Дағды 1: Орындау жабдықтың жұмысын бақылау және техникалық қызмет көрсету операциясы	Машықтар: 1. Араластырғыш құрылғылардың жұмысын бақылау және техникалық қызмет көрсету. 2. Кран араластырғыштардың жұмысын бақылау және техникалық қызмет көрсету. 3. Ауа құбырларының, шлам құбырларының жұмысын бақылау және техникалық қызмет көрсету. 4. Бассейндердегі шламның түсуін, ағынын және деңгейін бақылау.
		Білімдер: 1. Майлау материалдарының сорттары мен қасиеттері. 2. Қызмет көрсетілетін жабдықтың майлау карталары. 3. Қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмысындағы ескерту әдістері. 4. Ақаулықтарды жою әдістері. 5. Қызмет көрсетілетін жабдықтың конструкциялары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жабдықтың жұмысына техникалық қызмет көрсету операциясын орындау	Машықтар: 1. Айдау сорғыларын, бақылау виброситін іске қосу және тоқтату. 2. Шламның қысымы мен температурасын сақтау. 3. Пышақтардың күйін тексеру, инжекторлар арқылы ауа беру. 4. Араластырғыш құрылғылардың, кран араластырғыштардың, ауа құбырларының, шлам құбырларының жұмысын бақылау және оларға техникалық қызмет көрсету. 5. Бассейндердегі шламның түсуін, ағынын және деңгейін бақылау. 6. Бассейндер бойынша шламды түзету және жылжыту бойынша операцияларды орындау. 7. Пайдаланылатын жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою.
		Білімдер: 1. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылымы және жұмыс принципі. 2. Ауа құбырлары мен шлам құбырларының схемасы. 3. Шламның құрамы, қасиеттері және сапалық сипаттамасы, оны түзету әдістері. 4. Бақылау-өлшеу аспаптарының, автоматика, дабыл және бұғаттау құрылғыларының мақсаты. 5. Майлау материалдарының сорттары мен қасиеттері, қызмет көрсетілетін жабдықтың майлау карталары. 6. Қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмысындағы ақаулықтардың алдын алу және жою әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою	Дағды 1: Қызмет көрсетілетін жабдықтың үздіксіз режимін қамтамасыз ету	Машықтар: 1. Араластырғыш құрылғылардың қалыпты жұмыс режимін жүргізу. 2. Кран араластырғыштардың, ауа құбырларының, шлам құбырларының қалыпты режимін жүргізу. 3. Ұсақ ақауларды жою.
		Білімдер: 1. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылымы және жұмыс принципі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Кептіру барабандарының кочегары	
	3	Шикізат диірмендерінің машинисі	
	4	Өндіріс бойынша ауысым шебері	
29. Кәсіптің карточкасы «Шаң ұстағыш қондырғылардың машинисі»:			
Топтың коды:	8115-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Шаң ұстағыш қондырғылардың машинисі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Шаң ұстайтын жабдық жөніндегі Механик		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Шаң ұстағыш қондырғылардың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Газ тазарту процесін жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Шаң ұстайтын қондырғыларды жөндеуге қатысу	
Еңбек функциясы 1: Газ тазарту процесін жүргізу			

Дағды 1: Ведение процесса газоочистки	Машықтар: 1. Құрғақ газ тазарту процесін жүргізу. 2. Ылғалды газ тазарту процесін жүргізу. 3. Шаңның электростатикалық тұндыру процесін жүргізу. 4. Электр және сөмке сүзгілерін басқару. 5. Көмекші жабдықты басқару. 6. Көмекші жабдықтың жай-күйін бақылау. 7. Камераларды қосу және өшіру. 8. Газ құбырларын ауыстыру. 9. Оқшаулағыштардың жай-күйін тексеру. 10. Пневматикалық регенерация қап сүзгілер. 11. Электр сүзгілерінің жұмысын бақылау және бақылау. 12. Дірілдейтін және шайқайтын құрылғыларды бақылау және бақылау. 13. Бункерлерді, қоректендіргіштерді бақылау және бақылау. 14. Шаң тасымалдау шнек жүйесін бақылау және бақылау. 15. Шаңды камералар мен ұсатқыштардың жұмысын бақылау және бақылау. 16. Сорғылардың, түтін сорғыларының жұмысын бақылау және бақылау. 17. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 18. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 19. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 20. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 21. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау. Білімдер: 1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Қызмет көрсетілетін жабдықтың кинематикалық және электр схемалары. 3. Түзеткіш электр агрегаттарын басқару қалқанының монтаждау схемасы. 4. Электр сүзгілеріне жоғары кернеулі ток беру схемасы. 5. Тартудың газ концентрациясына әсері. 6. Газдар мен шаңдардың негізгі қасиеттері мен температурасы. 7. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері. 8. Шаң-газды өлшеу әдістемесі. 9. Тиімділікті анықтау. 10. Ылғалдылықты анықтау. 11. Газдың құрамын анықтау. 12. Шаң-газды өлшеу әдістемесі. 13. Жеңдік сүзгілердің пневматикалық регенерациясын реттеу. 14. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 15. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 16. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 17. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері. 18. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Выполнение операций по проведению влажной и сухой газоочистки

	Дағды 2: Шаң ұстағыш қондырғының жұмысын реттеу	Машықтар: 1. Түзеткіштердің жұмысын реттеу. 2. Шайқау механизмдерінің жұмысын реттеу. 3. Корона және тұндыру электродтарының жұмысын реттеу. 4. Газдарды камералар мен жүйелер бойынша тарататын агрегаттар мен жабдықтардың жүктемесін реттеу. 5. Жүйелердегі сирек жүктемені реттеу. 6. Жылу және желдету құрылғыларының арналарындағы қысымның өзгеруімен шығатын газдардың температурасын реттеу. 7. Жабдықтың жұмыс көрсеткіштерінің есебін жүргізу. 8. Тіндердің, берілген өнімнің шығын көрсеткіштерінің есебін жүргізу. 9. Қондырғылардың жұмысын қадағалауды жүзеге асыру. 10. Құбыр қосылыстарының герметикалығын қадағалауды жүзеге асыру. 11. Шаң ұстайтын жабдықтың герметикалығын қадағалауды жүзеге асыру. 12. Ұсақ ақауларды жою.	
		Білімдер: 1. Шаң концентрациясының шекті рұқсат етілген мәндері. 2. Зиянды және қауіпті газдар концентрациясының шекті рұқсат етілген мәндері. 3. Тартудың газ концентрациясына әсері. 4. Газдар мен шаңдардың негізгі қасиеттері мен температурасы. 5. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері. 6. Жабдықты баптау тәсілдері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Қосымша еңбек функциясы 1: Шаң ұстайтын қондырғыларды жөндеуге қатысу	Дағды 1: Шаң ұстағыш қондырғыларды жөндеу бойынша қарапайым операцияларды орындау	Машықтар: 1. Шаң ұстайтын қондырғыларды жөндеуге дайындау. 2. Жөндеу жұмыстарының көлемін анықтауға қатысу. 3. Көмекші жабдықтың жұмыс көлемін анықтауға қатысу
		Білімдер: 1. Шаң ұстайтын жабдықты реттеудің негізгі әдістері мен әдістері. 2. Шаң ұстағыш Қондырғылардың технологиялық режимдерін реттеудің негізгі әдістері мен әдістері. 3. Шаң жинағыш қондырғылардың жұмыс режимдері. 4. Шаң ұстағыш қондырғыларды техникалық пайдалану және қауіпсіз қызмет көрсету жөніндегі Нұсқаулық. 5. Цехтағы қондырғылардың құрылысы мен мақсаты. 6. Шаң жинайтын қондырғыларды ағымдағы және күрделі жөндеу мерзімдері. 7. Шаң жинайтын қондырғыларды тазалау әдістері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Басқару операторы	
	3	Ұсақтау қондырғыларының машинисі	
	3	Көмір диірмендерінің машинисі	

	3	Цемент диірмендерінің машинисі	
	3	Цемент құюшы	
	4	Өндіріс бойынша ауысым шебері	
30. Кәсіптің карточкасы «Ұсақтаушы»:			
Топтың коды:	7549-9		
Қызмет атауының коды:	7549-9-006		
Кәсіптің атауы:	Ұсақтаушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Ұсатқыш 2-3 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Пайдалы қазбаларды байыту (кен байыту)	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Ұсақтау қондырғысының операторы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тас және басқа материалдарды ұсатқыштарда, ұсатқыш агрегаттарда ұсату процесін жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ұсақтау қондырғылары мен агрегаттардағы материалдарды ұсақтау	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Барлық жабдықтардың жұмысын бақылау	
Еңбек функциясы 1: Ұсақтау қондырғылары мен агрегаттардағы материалдарды ұсақтау	Дағды 1: Материалдарды ұнтақтау және ұсақтау операцияларын орындау	Машықтар:	
		1. Карбонатты жыныстарды ұсақтау. 2. Темір рудасын, ұсатқыштағы гипсті ұсақтау процесін жүргізу. 3. Циклондар мен цистерналардан компоненттерді қабылдау. 4. Бөлшектерді ұсақтау қондырғыларына жүктеу. 5. Ұнтақтау қондырғыларының жұмысын басқару. 6. Ұсатқыштың қуатын реттеу. 7. Өндіріс процесінің технологиялық тапсырмаларын қатаң сақтаңыз. 8. Ұнтақтағыштардың оңтайлы өнімділігін қамтамасыз етіңіз. 9. Материалдар мен электр энергиясын тұтынудың оңтайлы нормасын қамтамасыз ету	

		Білімдер:
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылысы және техникалық пайдалану ережесі. 3. Материалдардың түрлері, қасиеттері және мақсаты. 4. Аспирациялық қондырғылардың құрылысы, жұмыс принципі. 5. Өктасты, гипсті, минералды пигменттерді және басқа материалдарды екі сатылы ұсақтаудың технологиялық желісінің негізгі және қосалқы жабдықтарының құрылымы мен жұмыс принципі. 6. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 7. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 8. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 9. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Ұсақтау және ұнтақтау агрегаттарының жұмысын реттеу жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар: 1. Барлық жабдықтардың жұмысын бақылау. 2. Бақылау-өлшеу аппаратурасының көрсеткіштерін бақылау және қалыпты өндіріс режимінен ауытқуларды жою. 3. Қызмет көрсетілетін жабдықты тазалау, майлау және жөндеуге қатысу. 4. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды жою.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Барлық жабдықтардың жұмысын бақылау	Дағды 1: Жабдықтың жұмысын бақылау бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Ұсақтау қондырғыларының жұмысының технологиялық режимін жүргізу 2. Барлық қосалқы жабдықтардың жұмысының технологиялық режимін жүргізу. 3. Ұсақ ақауларды жою
		Білімдер:
		1. Материалдарды ұсақтаудың белгіленген нормалары. 2. Ұнтақтағыштардың қоректенуін реттеу. 3. Қоспаның берілген дозасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Басқару операторы
	3	Шикізат диірменінің машинисі
	3	Шаң ұстағыш қондырғылардың машинисі
	4	Өндіріс бойынша ауысым шебері
31. Кәсіптің карточкасы «Физика-механикалық сынақтар жөніндегі зертханашы»:		
Топтың коды:	7214-9	
Қызмет атауының коды:	7214-9-005	
Кәсіптің атауы:	Физика-механикалық сынақтар жөніндегі зертханашы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3	

подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Қиын балқытын бейметалл және силикатты материалдар мен бұйымдардың технологиясы	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өткізілген сынақтардың нәтижелерін өңдеу және қорыту жөніндегі жұмыстарды орындай отырып, шикізатқа, материалдар мен дайын өнімге физикалық-механикалық сынақтар жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Шикізатты, материалдарды және дайын өнімді физикалық-механикалық сынау және нәтижелерді жалпылау	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Физика-механикалық сынақтардың сапасын арттыру бойынша ұсыныстар енгізу	
Еңбек функциясы 1: Шикізатты, материалдарды және дайын өнімді физикалық-механикалық сынау және нәтижелерді жалпылау			

Дағды 1: Мемлекеттік стандарттар мен техникалық шарттарға сәйкес шикізатты, материалдарды және дайын өнімді физикалық-механикалық сынау	Машықтар: 1. Цементті тиеу және жүктерді түсіру жөніндегі зертханашының функцияларын орындау. 2. Шикізатты физика-механикалық сынау. 3. Материалдардың физика-механикалық сынақтары. 4. Дайын өнімнің физика-механикалық сынақтары. 5. Сыналатын үлгілердің мемлекеттік стандарттар мен техникалық шарттарға сәйкестігін айқындау. 6. Зертханалық жағдайда Тәжірибелік үлгілерді дайындау. 7. Шикізаттың, материалдардың және дайын өнімнің физикалық-механикалық қасиеттерін анықтау. 8. Өндірісті ағымдағы бақылауды уақтылы жүзеге асырады. 9. Шығарылатын өнімнің сапасы туралы қызмет көрсетуші персоналдың назарына жеткізеді. 10. Жұмыс журналдарында жазбалар жүргізеді. 11. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 12. Жұмысты бастамас бұрын барлық қажетті ыдыс-аяқтардың, аспаптардың, құралдардың болуын тексереді, жұмыс журналдарындағы жазбаларды қарайды. 13. Жұмысты бастамас бұрын техникалық таразылардың дұрыс жұмыс істеуін және оларға тепе-теңдіктің болуын тексереді, барлық кемшіліктер туралы тікелей басшыға баяндайды. 14. Жұмыс кезінде сынамаларды уақтылы және дәл іріктейді, сынамаларды технологиялық бақылау операцияларының схемасына сәйкес талдайды. 15. Жұмыс журналдарын уақтылы толтырады. 16. Бақылау шеберінің нұсқауларын уақтылы және дәл орындайды. 17. Жұмыс аяқталғаннан кейін жұмыс орнын ретке келтіреді. 18. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерімен танысу. 19. Техника қауіпсіздігі және еңбекті қорғау қағидаларын сақтау 20. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау. Білімдер: 1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 3. Цемент өндіру технологиясы. 4. Ылғалдылықты анықтау әдістері. 5. Шламды ұнтақтаудың нәзіктігін анықтау әдістері. 6. Цемент, көмір, шикізат ұнының ұнтақталуын анықтау әдістері. 7. Анықтау әдістері күлдің пайызы, Ұшпа. 8. Шикізаттың, қождың, гипстің, құрамында темір бар қоспалардың, шикізат ұнының, құмның ылғалдылығын анықтау әдістері. 9. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 10. Зертханада жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғаудың қолданыстағы ережелері. 11. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелер. Дағдыны тану мүмкіндігі:
	-

	Дағды 2: Физикалық-механикалық сынақтардың қорытынды көрсеткіштерін анықтау бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Жүргізілген сынақтардың нәтижелерін өңдеу. 2. Өткізілген сынақтардың нәтижелерін жалпылау. 3. Материалдар сапасының көрсеткіштерін анықтау бойынша есептеулерді орындау. 4. Шикізат сапасының көрсеткіштерін анықтау бойынша есептеулерді орындау. 5. Жартылай фабрикалар мен дайын өнімнің сапа көрсеткіштерін анықтау бойынша есептеулерді орындау.
		Білімдер: 1. ГОСТ сәйкес цемент, көмір, шикізат ұны мен шламның сапасын анықтау бойынша есептеу әдістері. 2. Диаграмма әдістері. 3. Өткізілетін сынақтардың жазбалар жүйесі. 4. Сынақ нәтижелерін жалпылау әдістемесі. 5. Қолданыстағы нормативтік құжаттар, техникалық шарттар мен нұсқаулықтар, технологиялық карталар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Талап етілетін еңбек жағдайларын қамтамасыз ету жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар: 1. Жұмыс орнын таза ұстайды. 2. Мүкәммал мен жабдықтың жарамдылығын бақылайды. 3. Жұмыс аяқталғаннан кейін жұмыс орнын ретке келтіреді.
		Білімдер: 1. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылғысы. 2. Жабдықтар мен мүкәммалды сақтау ережесі. 3. Жұмыс орнын ұстау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Физика-механикалық сынақтардың сапасын арттыру бойынша ұсыныстар енгізу	Дағды 1: Физикалық-механикалық сынақтардың сапасын арттыру бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Физика-механикалық сынақтар бойынша ұйым шешімінің жобаларымен танысу 2. Өз жұмысын жетілдіру және оны ұйымдастыру әдістері бойынша ұсыныстар беру. 3. Жұмыстағы кемшіліктерді анықтау және оларды жою бойынша ұсыныстар енгізу. 4. Еңбек жағдайларын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу. 5. Біліктілікті арттыру.
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасы. 2. Ұйымның жарғысы. 3. Ішкі тәртіп ережелері. 4. Басшылықтың бұйрықтары мен өкімдері. 5. Цемент өндірісіндегі физика-механикалық сынау технологиялары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Басшылықпен жұмыс және оқыту Құрылыс материалдарын өндіру технологиясы бойынша қарапайым өндірістік үлгілік міндеттерді шешу қабілеті Қауіпсіздік техникасы қағидаларын және еңбекті және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі талаптарды орындау қабілеті Ақпараттың құпиялылығын сақтау мүмкіндігі Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	2	Шикізатты мөлшерлеуші

	3	Насыпщик цемента	
	4	Өндіріс бойынша ауысым шебері	
32. Кәсіптің карточкасы «Механикалық сынақ зертханашысы»:			
Топтың коды:	3111-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Механикалық сынақ зертханашысы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Зертханалық жағдайда материалдардың механикалық қасиеттерін анықтау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Зертханалық жағдайда технология талаптарына сәйкес механикалық сынақтар жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Еңбек жағдайларын жақсарту жөніндегі іс-шараларды өткізуге қатысу	
Еңбек функциясы 1: Зертханалық жағдайда технология талаптарына сәйкес механикалық сынақтар жүргізу	Дағды 1: Механикалық сынақтар жүргізу бойынша операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. МЕМСТ, стандарттарға сәйкес сынақтарға өнім үлгілерін дайындауды жүзеге асырады. 2. Белгіленген мерзімде нормативтік құжаттар мен әдістемелердің талаптарына сәйкес механикалық қасиеттерді анықтау бойынша сынақтар жүргізеді. 3. Механикалық сынақтардың салдарынан сынамалардың сынуындағы кемшіліктер мен қателіктерді анықтайды. 4. Жабдықтың жарамды техникалық жағдайын бақылайды. 5. Қоршаған орта параметрлерін бақылауды жүзеге асырады. 6. Сапа жүйесін ішкі тексеру нәтижелері бойынша түзету іс-шараларын орындайды. 7. Сынақ зертханасы бастығының талаптары мен өкімдерін орындайды. 8. Еңбек тәртібін сақтайды. 9. Жұмыс орнында тазалық пен тәртіпті сақтайды. 10. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 11. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау ережелерін сақтау. 12. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау.	

		Білімдер:
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Механикалық сынақтардың жіктелуі. 3. Сыналатын материалдардың негізгі механикалық қасиеттері. 4. Сынақтарды өткізу үшін техникалық шарттар. 5. Бақылау-өлшеу аспаптарының, құралдарының мақсаты. 6. Бақылау-өлшеу аспаптарын, құралдарын пайдалану ережесі. 7. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 8. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 9. Еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғаудың қолданыстағы ережелері. 10. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Сынақ нәтижелерін талдау бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Сынақ нәтижелерінің журналын жүргізеді. 2. Өткізілетін өнім сынақтары туралы ақпараттың құпиялылығын сақтайды. 3. Сапа жүйесін ішкі тексеру нәтижелері бойынша түзету іс-шараларын орындайды. 4. Сынақ нәтижелерінің графикалық бейнесін жүзеге асырады. Білімдер: 1. Тестілеу нәтижелерін жүргізу және тіркеу әдістері. 2. Ішкі тексерулердің нәтижелері бойынша түзету әдістері. 3. Сынақ нәтижелерін графикалық бейнелеу ережелері. 4. Сынақ зертханасында жұмыстарды ұйымдастыру және жүргізу тәртібі. 5. Еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі ережелері мен нормалары. 6. Еңбек заңнамасы.
Қосымша еңбек функциясы 1: Еңбек жағдайларын жақсарту жөніндегі іс-шараларды өткізуге қатысу	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 1: Еңбек жағдайларын жақсарту іс-шараларын өткізуге қатысу жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар: 1. Қауіпсіздік техникасы мен өндірістік санитария талаптарына жауап беретін еңбек жағдайларын жасау жөнінде ұсыныстар енгізу. 2. Жұмысты жақсарту бойынша ұсыныстар мен ескертулер енгізу. 3. Ішкі бақылау жүргізуге қатысу. Білімдер: 1. Сынақ зертханасы бойынша негізгі ережелер. 2. Сынақ зертханасының сапасына арналған нұсқаулық. 3. Қазақстан Республикасының Еңбек Заңнамасы. 4. Еңбекті қорғау ережелері. 5. Қауіпсіздік ережелері. 6. Өндірістік санитария және өрттен қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Басшылықпен жұмыс және оқыту Құрылыс материалдарын өндіру технологиясы бойынша қарапайым өндірістік үлгілік міндеттерді шешу қабілеті Қауіпсіздік техникасы қағидаларын және еңбекті және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі талаптарды орындау қабілеті Ақпараттың құпиялылығын сақтау мүмкіндігі Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	2	Шикізатты мөлшерлеуші	
	3	Цемент құюшы	
	4	Өндіріс бойынша ауысым шебері	
33. Кәсіптің карточкасы «Химиялық талдау зертханашысы»:			
Топтың коды:	8131-9		
Қызмет атауының коды:	8131-9-149		
Кәсіптің атауы:	Химиялық талдау зертханашысы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Цемент және клинкер өндіру технологиясында химиялық талдаулар жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Технологиялық бақылау операцияларының схемаларына сәйкес химиялық талдауларды сапалы жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Химиялық талдау жүргізу сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар енгізу	
Еңбек функциясы 1: Технологиялық бақылау операцияларының схемаларына сәйкес химиялық талдауларды сапалы жүргізу	Дағды 1: Химиялық сандық және сапалық талдау бойынша операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. МЕМСТ 5382 және тиісті стандарттарға сәйкес талдау жүргізу. 2. Бөлмедегі температуралық режимді бақылау. 3. Аналитикалық таразылар мен аспаптардың жай-күйін тексеру. 4. Рентген-спектрлік талдау үшін сынамаларды дайындау. 5. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 6. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 7. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау ережелерін сақтау. 8. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау. 9. Жұмыс шешімдерін дайындау. 10. Нормативтік құжаттардың талаптарын сақтау. 11. Жұмыс шешімдерін дайындау. 12. Ауысымдық бақылау шебері мен инженер-аналитиктің нұсқауларын орындау. 13. Жұмыс журналдарын уақтылы толтыру. 14. Ауысымды тапсыру журналында барлық қажетті жазбаларды жүргізу.	

		Білімдер: 1. Аналитикалық химияны сандық және сапалық талдау негіздері. 2. Шлам, әктас, саз титрлерін анықтау әдістері. 3. Шикізат шламының, әктастың, саздың ылғалдылығын анықтау әдістері. 4. Цементтегі (гипс, қож) қоспалардың пайыздық мөлшерін анықтау. 5. Химиялық талдау жүргізу әдістері. 6. Жұмыс шешімдерін дайындау әдістері. 7. Өлшеу аспаптары мен жабдықтардың құрылысы және жұмыс принципі. 8. Қышқылдармен және сілтілермен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік ережелерінің негіздері. 9. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 10. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 11. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау техникасының қолданыстағы ережелері 12. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Ауысым ішінде талдаулардың сапалы және уақтылы орындалуын қамтамасыз ету жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар: 1. Ауысымдық бақылау шебері мен инженер талдаушының нұсқауларын орындау. 2. Аспаптардың жұмысы бұзылған жағдайда тікелей басшыға хабарлау. 3. Химиялық және платина ыдыстарын тексеру. 4. Журналдардағы жазбалардың болуын тексеру. 5. Аналитикалық таразылардың, араластырғыштардың жай-күйін тексеру. 6. Муфель пешіндегі температураны тексеру. 7. Химиялық реактивтердің, тазартылған судың болуын тексеру. 8. Цех бойынша шығарылатын өнімнің сапасы туралы өндірістің қызмет көрсетуші персоналының назарына уақтылы жеткізу. 9. Зертханалық жабдықтың ұсақ ақауларын жою. Білімдер: 1. Бақылау-өлшеу аспаптарын пайдалану ережесі. 2. Жүргізілетін талдаулардың техникалық шарттары мен мемлекеттік стандарттары. 3. Орындалған жұмыстарға техникалық құжаттаманы жүргізу қағидалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Жұмыс орны мен жабдықты қабылдау және тапсыру бойынша операцияларды орындау.	Машықтар: 1. Аяқтағаннан кейін және ауысым басталғанға дейін жұмыс орнын тексеру. 2. Платина ыдыстарын жазуға қатаң түрде тапсыру. 3. Ауысымды тапсыру журналында барлық қажетті жазбаларды жүргізу. 4. Жұмыс орнында ауысым басталар алдында тазалық пен тәртіпті тексеру. Білімдер: 1. Жаңадан шыққан бұйрықтар, өкімдер мен жарлықтар. 2. Зертханалық жабдықты баптау ережесі. 3. Жұмыс жабдықтарын орнату ережелері. 4. Жұмыс орны мен зертханалық жабдықты қабылдау және тапсыру жөніндегі ішкі құжаттар. 5. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен нұсқаулықтар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Қосымша еңбек функциясы 1: Химиялық талдау жүргізу сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар енгізу	Дағды 1: Химиялық талдау жүргізу сапасын арттыру бойынша операцияларды орындау		Машықтар:	
			1. Ұйымның химиялық талдау жөніндегі шешімінің жобаларымен танысу 2. Өз жұмысын жетілдіру және оны ұйымдастыру әдістері бойынша ұсыныстар беру. 3. Жұмыстағы кемшіліктерді анықтау және оларды жою бойынша ұсыныстар енгізу. 4. Еңбек жағдайларын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу. 5. Біліктілікті арттыру.	
			Білімдер:	
			1. Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасы. 2. Ұйымның жарғысы. 3. Ішкі тәртіп ережелері. 4. Басшылықтың бұйрықтары мен өкімдері. 5. Цемент өндірісіндегі химиялық талдау технологиялары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Басшылықпен жұмыс және оқыту Қарапайым өндірістік типтік міндеттерді шешу қабілеті Қауіпсіздік техникасы қағидаларын және еңбекті және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі талаптарды орындау қабілеті Ақпараттың құпиялылығын сақтау мүмкіндігі Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:				
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:		
	2	Шикізатты мөлшерлеуші		
	3	Цемент құюшы		
	4	Өндіріс бойынша ауысым шебері		
34. Кәсіптің карточкасы «Суды химиялық талдау зертханашысы»:				
Топтың коды:	8131-9			
Қызмет атауының коды:	-			
Кәсіптің атауы:	Суды химиялық талдау зертханашысы			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3			
подуровень квалификации по ОРК:				
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:				
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық:	Біліктілік:	
		-	-	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:				
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:				
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:				
Қызметтің негізгі мақсаты:	Цемент және клинкер өндіру технологиясында Судың химиялық талдауларын жүргізу			
Еңбек функциялардың сипаттамасы				
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Судың химиялық талдауын жүргізу		
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Суды химиялық талдау сапасын арттыру бойынша ұсыныстар енгізу		
Еңбек функциясы 1: Судың химиялық талдауын				

жүргізу	Дағды 1: Судың химиялық талдауын жүргізу бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Сынама алу. 2. Бақылау сынамаларын орындау. 3. Бекітілген әдістемелер бойынша судың химиялық талдауларын жүргізу. 4. Бекітілген әдістемелер бойынша бақылау-есепке алу жазбаларын жүргізу. 5. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 6. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 7. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау ережелерін сақтау. 8. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау.
		Білімдер: 1. Орындалатын жұмыс шегінде химия негіздері. 2. Судың химиялық талдауларын өндіру кезінде қойылатын Мемлекеттік стандарттардың талаптары. 3. су сынамаларын алу және сынауға дайындау тәртібі. 4. Қажетті талдау көлемі. 5. Жұмыс және титрленген ерітінділерді дайындау әдістері. 6. Ортаны зарарсыздандыру әдістері. 7. Қышқылдардың қасиеттері. 8. Сілтілердің қасиеттері. 9. Индикаторлар мен Қолданылатын реактивтердің қасиеттері. 10. Берілген технологиялық қайта бөлудің су сапасына қойылатын талаптар. 11. Цемент өндіру технологиясы. 12. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 13. Еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғаудың қолданыстағы ережелері. 14. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Суды химиялық талдаудың қорытынды нәтижелерін алу бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Алынған нәтижелерге метрологиялық есептеулер жүргізу. 2. Сынақтарды жүргізу үшін калибрлеу графиктерін құру. 3. Сынақ нәтижелерін рәсімдеу. 4. Әдістемелік құжаттарға сәйкес талдау, сынау, өлшеу нәтижелерін өңдейді, жүйелейді және ресімдейді, олардың есебін жүргізеді. 5. Әдеби және ақпараттық көздерден деректерді іріктейді. 6. Белгіленген тапсырмаға сәйкес нормативтік-техникалық құжаттамадан деректерді іріктеуді жүргізеді.

		Білімдер:
		1. Суды химиялық талдау нәтижелерін метрологиялық есептеу әдістері. 2. Сынақ нәтижелерін жазу жүйесі және оларды статистикалық өңдеу әдістері. 3. Бақылау-өлшеу аспаптарын пайдалану ережесі. 4. Жүргізілетін талдаулардың техникалық шарттары мен мемлекеттік стандарттары. 5. Орындалған жұмыстарға техникалық құжаттаманы жүргізу қағидалары. 6. Қолданыстағы нормативтік құжаттар. 7. Қолданыстағы техникалық шарттар мен нұсқаулықтар. 8. Қолданыстағы технологиялық карталар, әдістер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 3: Мүкәммал мен жабдықтың сақталуы мен жұмыс қабілеттілігі жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар: 1. Сынақтар жүргізуге ыдыстар мен реактивтердің зертханалық жабдықтарын дайындау. 2. Жұмыс орны мен аспаптарды тәртіппен ұстау. 3. Тікелей басшының жеке қызметтік тапсырмаларын орындайды Білімдер: 1. Зертханалық жабдыққа қызмет көрсету ережелері. 2. Аппаратура мен бақылау-өлшеу аспаптарына қызмет көрсету ережесі. 3. Зертханалық жабдықты сақтау ережелері. 4. Жұмыс орнын ұстау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Суды химиялық талдау сапасын арттыру бойынша ұсыныстар енгізу	Дағды 1: Суды химиялық талдау сапасын арттыру бойынша операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Цемент өндірісіндегі суға химиялық талдау жүргізу жөніндегі ұйым шешімінің жобаларымен танысу. 2. Өз жұмысын жетілдіру және оны ұйымдастыру әдістері бойынша ұсыныстар беру. 3. Жұмыстағы кемшіліктерді анықтау және оларды жою бойынша ұсыныстар енгізу. 4. Еңбек жағдайларын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу. 5. Біліктілікті арттыру.
		Білімдер:
		1. Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасы. 2. Ұйымның жарғысы. 3. Ішкі тәртіп ережелері. 4. Басшылықтың бұйрықтары мен өкімдері. 5. Цемент өндірісіндегі суды химиялық талдау технологиялары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Басшылықпен жұмыс және оқыту Қарапайым өндірістік типтік міндеттерді шешу қабілеті Қауіпсіздік техникасы қағидаларын және еңбекті және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі талаптарды орындау қабілеті Ақпараттың құпиялылығын сақтау мүмкіндігі Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Өндіріс бойынша ауысым шебері
35. Кәсіптің карточкасы «Рентгенспектральдық талдау зертханашысы»:		
Топтың коды:	3111-9	
Қызмет атауының коды:	3111-9-004	

Кәсіптің атауы:	Рентгенспектральдық талдау зертханашысы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжҚБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Цемент және клинкер өндіру технологиясында рентгеноспектралды талдау жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Рентген-спектрлік талдау жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Рентгеноспектралды талдау бойынша шешімдердің жобаларымен танысу	
Еңбек функциясы 1: Рентген-спектрлік талдау жүргізу	Дағды 1: Рентгеноспектралды талдау жүргізу бойынша операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Қабылданған әдістеме бойынша спектрометрде талдау жүргізу. 2. Талдау үшін үлгілердің (сынамалардың) сапасын дайындау және бақылау. 3. Эталондар мен ерітінділерді дайындау. 4. Рентген-спектрлік аппаратты бітіру. 5. Эталондар бойынша аналитикалық кестелерді түзету. 6. Аппаратураның жұмысын бақылау. 7. Аспаптардың көрсеткіштерін градуирленген графиктер немесе кестелер бойынша өңдеу. 8. Талдау нәтижелерін өңдеу және рәсімдеу. 9. Рентген-спектрлік аппаратты әртүрлі жұмыс режимдеріне ауыстыру. 10. Инженер рентгенологтың талаптары мен өкімдерін орындау. 11. Технологиялық бақылау операцияларының схемасына сәйкес жиілікпен талдауларды орындау. 12. Үлгілерді балқыту үшін субстраттар дайындайды. 13. Сынақ зертханасында құпиялылықты сақтау. 14. Журналда тіркеле отырып, қоршаған орта параметрлерін (температура, ылғалдылық) күнделікті бақылау. 15. Сертификаттық сынақтар бойынша журналдарды жүргізу және уақтылы толтыру. 16. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 17. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 18. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 19. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау.	

		Білімдер: 1. Рентген-спектрлік талдау жүргізу жөніндегі жабдықтың жұмыс принципі, құрылымы, мақсаты және пайдалану ережесі. 2. Градуирленген графикті құру әдісі. 3. Сынама құраушылардың пайыздық құрамын есептеуді орындау тәртібі. 4. Талданатын өнімдердің құрамы. 5. Сынама сапасына қойылатын талаптар. 6. Стандарттар мен талдаулардың сапасына қойылатын талаптар. 7. Рентген-спектрлік талдау жүргізу әдістері мен кезеңдері. 8. Қателік көздері. 9. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 10. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 11. Еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғаудың қолданыстағы ережелері. 12. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Мүкәммалдың, жабдықтың және жұмыс орнының жұмыс қабілеттілігі және сақталуы бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Жұмысты бастамас бұрын спектрометрдің жарамдылығын тексереді. 2. Журналдардағы жазбаларды тексереді. 3. Жұмыс орнында тазалық пен тәртіпті сақтайды. 4. Аналитикалық таразылардың күйін тексереді. 5. Түгендеуді тексереді. 6. Платина ыдыстарын қатаң түрде қол қою арқылы қабылдайды және тапсырады. 7. Ауысым аяқталғаннан кейін жұмыс орнын тексереді. 8. Спектрометрде тазалау жасайды. 9. Журналдарда тиісті жазбалар жасайды. 10. Жұмыс орнын ауыстырушыға тапсырмай қалдырмайды. 11. Жабдықтың жұмысындағы бұзушылықтар туралы тікелей басшыға баяндайды. Білімдер: 1. Жабдықты орнату және пайдалану ережелері. 2. Еңбек жағдайларының санитарлық ережелері. 3. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелері. 4. Ішкі еңбек тәртібінің ережелері. 5. Талдау жүргізуге арналған нұсқаулықтардың талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Рентгеноспектралды талдау бойынша шешімдердің жобаларымен танысу	Дағды 1: Рентгеноспектралды талдау бойынша шешімдердің жобаларымен танысу жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар: 1. Басшылықтың қарауына жұмысты жетілдіру жөнінде ұсыныстар енгізу. 2. Жеке немесе тікелей басшының тапсырмасы бойынша өзінің лауазымдық міндеттерін орындау үшін қажетті құжаттарды сұрату. 3. Стандартты емес міндеттерді шешуге құрылымдық бөлімшелердің мамандарын тарту. 4. Өзінің лауазымдық міндеттерін орындау барысында анықталған барлық кемшіліктер туралы тікелей басшыға хабарлау. 5. Кемшіліктерді жою бойынша ұсыныстар енгізу.

		Білімдер:	
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Өндірістегі еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау қағидалары. 3. Ішкі еңбек тәртібінің ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Басшылықпен жұмыс және оқыту Қарапайым өндірістік типтік міндеттерді шешу қабілеті Қауіпсіздік техникасы қағидаларын және еңбекті және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі талаптарды орындау қабілеті Ақпараттың құпиялылығын сақтау мүмкіндігі		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	2	Цемент диірмендерінің машинисі	
	3	Сүрлемдегі ұн араластырғыш	
	4	Өндіріс бойынша ауысым шебері	
36. Кәсіптің карточкасы «Газдар мен тозаңды талдау жөніндегі зертханашы»:			
Топтың коды:	3111-9		
Қызмет атауының коды:	3111-9-003		
Кәсіптің атауы:	Газдар мен тозаңды талдау жөніндегі зертханашы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ауа мен газға талдау жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ауа мен газға талдау жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Шаң-газды талдау бойынша шешімдердің жобаларымен танысу	
Еңбек функциясы 1: Ауа мен газға талдау жүргізу			

Дағды 1: Күрделі ауа талдауларын жүргізу бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Өндірістік үй-жайларда ауаға күрделі талдау жүргізу, шаңды өлшеу. 2. Газдар мен ауаға жедел талдау жүргізу. 3. Жоғары сапалы генераторда жұмыс істеу. 4. Масс-спектрометр мен хроматографта кейінгі талдау үшін газдарды жинау. 5. Газдар мен шаңның құрамына ауаны талдау әдістерін таңдау. 6. Әдістемелік құжаттарға сәйкес талдау нәтижелерін өңдеу, жүйелеу және ресімдеу. 7. Талдау есебін жүргізу. 8. Жүргізілген зерттеулер мен эксперименттерге байланысты есептеу жұмыстарын орындау. 9. Өзінің тікелей басшысының жекелеген қызметтік тапсырмаларын орындау. 10. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 11. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 12. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 13. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау. Білімдер: 1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Қолданыстағы нормативтік құжаттар, техникалық шарттар мен нұсқаулықтар, технологиялық карталар, әдістемелер. 3. Шаң-газды талдау негіздері. 4. Шаң жинағыштардың, газ қалдықтарының, тұзақтардың құрылысы. 5. Электр кедергі пештерінің құрылғысы. 6. Иондаушы және магниторазрядты манометрлерді пайдалану ережесі. 7. Талдаудың салмақ және көлемдік әдісі. 8. Органикалық, бейорганикалық және аналитикалық химия бойынша қарапайым мәліметтер. 9. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 10. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 11. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 12. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері. 13. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Аса күрделі ауа талдауларын жүргізу бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Хроматографтағы газ концентрациясын анықтау. 2. Анықтамалық газ қоспаларын жасау. 3. Хроматографты орнату және калибрлеу. 4. Ақаулы ведомостарды жасау үшін шаң жинағыштарды тексеруге қатысу. 5. Шаң жинағыштарды сынауға және баптауға қатысу. 6. Түтін сорғыштарды, желдеткіштерді, эксгаустерлерді сынауға және баптауға қатысу. 7. Жабдықтың жұмысын сипаттау және ұсыныстар беру үшін материалдарды өңдеуге қатысу. 8. Газ, сұйық және қатты фазалардың химиялық және физикалық қасиеттерін анықтау. 9. Шаң-газ тазарту қондырғысының тиімділігін анықтау. 10. Цехтарда орнатылған стационарлық аспаптар көрсеткіштерінің дұрыстығын тексеру. 11. Шаң-газ есептеулерін орындау. 12. Техникалық құжаттаманы жүргізу. 13. Газ ағындарының аппараттар бойынша дұрыс таралуын тексеру.

		Білімдер:	
		1. Газ хроматография әдісінің принципі. 2. Шаң-газ ұстайтын Жабдықты баптау ережесі. 3. Аспаптардың сезімталдығын реттеу тәсілдері. 4. Хроматографтың газ схемасы. 5. Жартылай автоматты реометрдің схемасы және оны орнату әдістері. 6. Техникалық құжаттаманы жүргізу қағидалары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Қосымша еңбек функциясы 1: Шаң-газды талдау бойынша шешімдердің жобаларымен танысу	Дағды 1: Шаң-газ талдау бойынша шешімдердің жобаларымен танысу бойынша операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Басшылықтың қарауына жұмысты жетілдіру жөнінде ұсыныстар енгізу. 2. Жеке немесе тікелей басшының тапсырмасы бойынша өзінің лауазымдық міндеттерін орындау үшін қажетті құжаттарды сұрату. 3. Стандартты емес міндеттерді шешуге құрылымдық бөлімшелердің мамандарын тарту. 4. Өзінің лауазымдық міндеттерін орындау барысында анықталған барлық кемшіліктер туралы тікелей басшыға хабарлау. 5. Кемшіліктерді жою бойынша ұсыныстар енгізу.	
		Білімдер:	
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Өндірістегі еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау қағидалары. 3. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелері. 4. Ішкі еңбек тәртібінің ережелері. 5. Цемент өндірісіндегі шаң-газды талдау технологиялары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Басшылықпен жұмыс және оқыту Қарапайым өндірістік типтік міндеттерді шешу қабілеті Қауіпсіздік техникасы қағидаларын және еңбекті және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі талаптарды орындау қабілеті Ақпараттың құпиялылығын сақтау мүмкіндігі Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	2	Аспираторшы	
	3	Шаң ұстағыш қондырғылардың машинисі	
	4	Өндіріс бойынша ауысым шебері	
37. Кәсіптің карточкасы «Петрограф»:			
Топтың коды:	2114-1		
Қызмет атауының коды:	2114-1-012		
Кәсіптің атауы:	Петрограф		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Физика-механикалық сынау зертханашысы (петрограф)	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Цемент өндіру технологиясында клинкерге петрографиялық талдау жүргізу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Клинкерге петрографиялық талдау жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Петрографиялық талдау сапасын арттыру бойынша ұсыныстар енгізу
Еңбек функциясы 1: Клинкерге петрографиялық талдау жүргізу	Дағды 1: Қабылданған әдістеме бойынша клинкердің петрографиялық талдауына сәйкес операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Петрографиялық талдау үшін орташа сынамаларды дайындауды жүзеге асырады. 2. Клинкердің сапасын бақылайды. 3. Клинкердің сапасын пеш машинисінің назарына жеткізеді. 4. Жұмыс журналдарында жазбалар жүргізеді. 5. Ауысым барысында пештер бойынша клинкердегі еркін СаО анықтайды. 6. Технологияға сәйкес барлық пештер бойынша клинкерге толық петрографиялық талдау жүргізеді. 7. Микроқұрылым параметрлеріне талдау жасайды: - алиттің көлемдік үлесі; - белиттің көлемдік үлесі; - аралық фазаның көлемдік үлесі; - аралық фазаның құрамы. 8. Петрографиялық бақылау және талдау нәтижелері зертхана басшысына хабарлайды 9. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 10. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 11. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 12. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау.
		Білімдер:
1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Геология және кристаллография негіздері. 3. Минералдардың физика-химиялық қасиеттері. 4. Петрографиялық талдау жүргізу әдістемелері. 5. Жүргізілетін талдаулардың техникалық шарттары мен мемлекеттік стандарттары. 6. Цемент, көмір үшін нормативтік құжаттар, техникалық шарттар мен әдістер. 7. Өндірістің барлық қайта бөлулері бойынша технологиялық регламенттің параметрлері. 8. Клинкер белсенділігін жедел болжау әдістері. 9. Клинкердің меншікті салмағын анықтау әдістері. 10. Минералдарды сипаттау ережелері. 11. Орындалған жұмыстарға құжаттама жүргізу ережесі. 12. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 13. Петрографиялық талдау жүргізу бойынша кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулықтары. 14. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 15. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері.		
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

	Дағды 2: Жабдықтың сақталуы мен жұмыс істеуін қамтамасыз ету жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар: 1. "Кәсіпорынның ішкі еңбек тәртібінің ережелерін" сақтау. 2. Еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықтың талаптарын сақтау. 3. Ауысым басталғанға дейін жабдықтар мен Мүкәммалдың болуын және жарамдылығын тексереді. 4. Жұмыс орнын таза ұстаңыз. 5. Жабдықтар мен жабдықтардың жарамдылығын бақылау. 6. Ауысым аяқталғаннан кейін жұмыс орнын тексеріп, тазалаңыз. 7. Ауысымды тапсыру журналында жазбалар жүргізу. 8. Ауыстырушыға тапсырғанға дейін жұмыс орнын қалдырмаңыз.	
		Білімдер: 1. Талдау жүргізу кезінде қолданылатын аспаптар мен қондырғылардың құрылымы мен жұмыс принципі. 2. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылысы және баптау ережесі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Қосымша еңбек функциясы 1: Петрографиялық талдау сапасын арттыру бойынша ұсыныстар енгізу	Дағды 1: Петрографиялық талдау сапасын арттыру бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Петрографиялық талдау жөніндегі ұйым шешімінің жобаларымен танысу. 2. Өз жұмысын жетілдіру және оны ұйымдастыру әдістері бойынша ұсыныстар беру. 3. Жұмыстағы кемшіліктерді анықтау және оларды жою бойынша ұсыныстар енгізу. 4. Еңбек жағдайларын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу. 5. Біліктілікті арттыру.
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасы. 2. Ұйымның жарғысы. 3. Ішкі тәртіп ережелері. 4. Басшылықтың бұйрықтары мен өкімдері. 5. Цемент өндірісіндегі петрографиялық талдау технологиялары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Басшылықпен жұмыс және оқыту Қарапайым өндірістік типтік міндеттерді шешу қабілеті Қауіпсіздік техникасы қағидаларын және еңбекті және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі талаптарды орындау қабілеті Ақпараттың құпиялылығын сақтау мүмкіндігі Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	2	Ыстық клинкер тасымалдаушысы	
	3	Айналмалы пештердің машинисі (күйдіруші)	
	4	Өндіріс бойынша ауысым шебері	
38. Кәсіптің карточкасы «Шламды түзету бойынша химиялық талдау зертханашысы»:			
Топтың коды:	9329-1		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Шламды түзету бойынша химиялық талдау зертханашысы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Цемент өндірудің дымқыл әдісі технологиясындағы шламды түзетудің химиялық талдауы		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Шламды түзетудің химиялық талдауы	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Химиялық талдау сапасын арттыру тұнбаны түзету бойынша ұсыныстар енгізу	
Еңбек функциясы 1: Шламды түзетудің химиялық талдауы	Дағды 1: Шламды түзетуді химиялық талдау бойынша операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Титр бойынша көмірқышқыл кальцийінің (CaCO3) берілген құрамы бойынша шлам құрамын зертханалық бақылау. 2. Қанықтыру коэффициенті және модульдердің бірі бойынша шлам құрамын зертханалық бақылауды жүргізу. 3. Қажетті материалды (өк, саз және т. б.) түзету кезінде қабылданған әдістемеге сәйкес түзетілетін және түзететін қоспаның көлемдік арақатынасын анықтау бойынша есеп жүргізу 4. Балшықпен түзету кезінде қабылданған әдістемеге сәйкес түзетілетін және түзететін қоспаның көлемдік арақатынасын анықтау бойынша есеп жүргізу. 5. Берілген химиялық құрамы мен қасиеттеріне шламды түзетуді есептеу. 6. Сынама алу, шламның тығыздығы мен деңгейін тексеру. 7. Журналда шламды талдау және есептеу жазбаларын жүргізу. 8. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 9. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 10. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 11. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау	

		Білімдер:
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Аналитикалық химия негіздері. 3. Клинкердің минералогиялық құрамы. 4. Клинкер минералдарының пайызы. 5. Әктасты пайдалану кезінде қанығу коэффициенті бойынша түзету әдістері. 6. Сазды пайдалану кезінде қанықтыру коэффициенті бойынша түзету әдістері. 7. Цемент пен клинкерге арналған нормативтік құжаттар, техникалық шарттар мен әдістер. 8. Көлденең суспензия бассейндерінің құрылысы және жұмысы. 9. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 10. Шламды түзетуге химиялық талдау жүргізу бойынша кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 11. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 12. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жабдықтың сақталуы мен жұмыс істеуін қамтамасыз ету жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар: 1. Журналда шламды талдау және есептеу жазбаларын жүргізу. 2. Қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою, оны жөндеуге қатысу. 3. Ауысым басталғанға дейін жабдықтар мен Мүкәммалдың болуын және жарамдылығын тексереді. 4. Жұмыс орнын таза ұстаңыз. 5. Жабдықтар мен жабдықтардың жарамдылығын бақылау. 6. Ауысым аяқталғаннан кейін жұмыс орнын тексеріп, тазалаңыз. 7. Ауысымды тапсыру журналында жазбалар жүргізу. 8. Ауыстырушыға тапсырғанға дейін жұмыс орнын қалдырмаңыз. Білімдер: 1. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылымы, жұмыс принципі және техникалық пайдалану ережелері. 2. Бассейндер мен шлам құбырларының орналасу схемасы. 3. Су құбырлары мен ауа құбырларының орналасу схемасы. 4. Шламды дайындау технологиясы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Химиялық талдау сапасын арттыру тұнбаны түзету бойынша ұсыныстар енгізу	Дағды 1: Химиялық талдау сапасын арттыру бойынша операцияларды орындау шламды түзету	Машықтар: 1. Шламды химиялық талдау ұйымы шешімінің жобаларымен танысу. 2. Өз жұмысын жетілдіру және оны ұйымдастыру әдістері бойынша ұсыныстар беру. 3. Жұмыстағы кемшіліктерді анықтау және оларды жою бойынша ұсыныстар енгізу. 4. Еңбек жағдайларын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу. 5. Біліктілікті арттыру. Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасы. 2. Ұйымның жарғысы. 3. Ішкі тәртіп ережелері. 4. Басшылықтың бұйрықтары мен өкімдері. 5. Цемент өндірудің дымқыл әдісімен шламды химиялық талдау технологиялары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Басшылықпен жұмыс және оқыту Қарапайым өндірістік типтік міндеттерді шешу қабілеті Қауіпсіздік техникасы қағидаларын және еңбекті және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі талаптарды орындау қабілеті Ақпараттың құпиялылығын сақтау мүмкіндігі Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	2	Шламшы	
	4	Өндіріс бойынша ауысым шебері	
39. Кәсіптің карточкасы «Зертханашы-жылу технигі»:			
Топтың коды:	8131-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Зертханашы-жылу технигі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жылу техникасының процестерді бақылау отынның жану		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жылу техникасының процестерді бақылау отынның жану	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жылу техникалық бақылау сапасын арттыру бойынша ұсыныстар енгізу	
Еңбек функциясы 1: Жылу техникасының процестерді бақылау отынның жану	Дағды 1: Отын шығынын және оның калориялық құндылығын бақылау жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Отын сынамаларын алу. 2. Калориялық құндылықты, ұшпа, күлдің шығуын анықтау. 3. Отын сынамаларын мерзімді (бастапқы) іріктеуді жүргізу. 4. Қабылданған әдістерге сәйкес шаңды ұнтақтаудың нәзіктігін анықтау. 5. Қабылданған әдістерге сәйкес шаң мен бастапқы отынның ылғалдылығын анықтау. 6. Арнайы сынамаларды ала отырып, қатты отындағы күл мен ұшпа құрамын анықтау. 7. Қабылданған әдістемелер бойынша сұйық және газ тәрізді отынның калориялық құндылығын анықтау. 8. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 9. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 10. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 11. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау	

		Білімдер:
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Отынның қарапайым құрамы. 3. Жанармайдың жану процестері теориясының негіздері. 4. Пеш құрылғыларының конструкциялары. 5. Отын түрлері және отынның түрлері бойынша калориялық мәні. 6. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 7. Отын жағу ережелері бойынша кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 8. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 9. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жабдықтың сақталуы мен жұмыс істеуін қамтамасыз ету жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар: 1. Қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою, оны жөндеуге қатысу. 2. Ауысым басталғанға дейін жабдықтардың жарамдылығы болуын және жарамдылығын тексеру. 3. Жұмыс орнын таза ұстаңыз. 4. Жабдықтар мен жабдықтардың жарамдылығын бақылау. 5. Ауысым аяқталғаннан кейін жұмыс орнын тексеріп, тазалаңыз. 6. Ауысымды тапсыру журналында жазбалар жүргізу. 7. Ауыстырушыға тапсырғанға дейін жұмыс орнын қалдырмаңыз.
		Білімдер: 1. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылымы, жұмыс принципі және техникалық пайдалану ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Жылу техникалық бақылау сапасын арттыру бойынша ұсыныстар енгізу	Дағды 1: Жылу техникалық бақылау сапасын арттыру бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Ұйымның жылу-техникалық талдау шешімінің жобаларымен танысу. 2. Өз жұмысын жетілдіру және оны ұйымдастыру әдістері бойынша ұсыныстар беру. 3. Жұмыстағы кемшіліктерді анықтау және оларды жою бойынша ұсыныстар енгізу. 4. Еңбек жағдайларын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу. 5. Біліктілікті арттыру.
		Білімдер: 1. Қазақстан Республикасының Еңбек заңнамасы. 2. Ұйымның жарғысы. 3. Ішкі тәртіп ережелері. 4. Басшылықтың бұйрықтары мен өкімдері. 5. Цемент өндірісіндегі жылу техникалық бақылау технологиялары. 6. Параметрлері технологиялық регламент бойынша процестеріне отынның жану.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Басшылықпен жұмыс және оқыту Қарапайым өндірістік типтік міндеттерді шешу қабілеті Қауіпсіздік техникасы қағидаларын және еңбекті және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі талаптарды орындау қабілеті Ақпараттың құпиялылығын сақтау мүмкіндігі Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Кептіру барабандарының машинисі	
	4	Ауысым шебері	
	4	Айналмалы пештердің машинисі (күйдіруші)	
40. Кәсіптің карточкасы «Цементті жөнелтуді бақылау және жүктерді түсіруді бақылау жөніндегі зертханашы»:			
Топтың коды:	8131-9		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Цементті жөнелтуді бақылау және жүктерді түсіруді бақылау жөніндегі зертханашы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Цементтің жөнелтілуін және жүктердің түсірілуін бақылау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Цементтің жөнелтілуін және жүктердің түсірілуін бақылау 2. Түсірілетін жүктердің физикалық-механикалық сипаттамаларын бақылау	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Жүктерді түсіру процесінің сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар енгізу	
Еңбек функциясы 1: Цементтің жөнелтілуін және жүктердің түсірілуін бақылау			

Дағды 1: Жөнелту кезіндегі цементтің физика-механикалық сынақтары	Машықтар: 1. Таразымен бірге вагондарды (әр вагонды) тексеру. 2. Цементті жүктеуге рұқсат береді. 3. Қолданыстағы МЕМСТ сәйкес цемент сынамаларын алады. 4. Тиелген цементтің сапасы туралы құжатты тиісті талдаулар жүргізілгеннен кейін ресімдейді. 5. Вагонға жапсырманы ресімдейді және бекітеді. 6. Цемент жөнелту және жүктерді түсіру бойынша зертханашының ауысымын қабылдау-тапсыру журналын толтырады. 7. Жөнелтілетін цемент талдауларының нәтижелерін атап өтеді. 8. Тиеудің талаптарға сәйкестігі нәтижелерін атап өтеді. 9. Тиеу сәйкессіздіктерін жою бойынша шаралар қабылдайды. 10. Вагондарды тиеуге дайындау журналын толтырады. 11. Цемент вагондарын тіркеу журналын толтырады. 12. Ауысымды қабылдау-тапсыру кезінде физикалық-механикалық сынақтар үшін цемент сынамаларының болуын тексереді. 13. Жұмыс журналдарын уақтылы толтырады. 14. Бақылау шеберінің нұсқауларын уақтылы және дәл орындайды. 15. Жұмыс аяқталғаннан кейін жұмыс орнын ретке келтіреді. 16. Техника қауіпсіздігі және еңбекті қорғау қағидаларын сақтау Білімдер: 1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Бақылау-өлшеу аспаптары мен таразыларды пайдалану ережесі. 3. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 4. Сынақтар жүргізу процесінде зертханалық жабдықты тексеру және баптау әдістері. 5. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 6. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау техникасының қолданыстағы ережелері 7. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Жөнелту кезінде цемент сынақтарының қорытынды көрсеткіштерін анықтау бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Жүргізілген сынақтардың нәтижелерін өңдеу. 2. Өткізілген сынақтардың нәтижелерін жалпылау. 3. МЕМСТ сәйкес цемент сапасының көрсеткіштерін анықтау бойынша есептеулерді орындау

		Білімдер: 1. Сыналатын цементке қолданыстағы МЕМСТ сәйкес цемент сапасын анықтау бойынша есептеу әдістері. 2. Шикізат материалдары мен дайын өнімнің сипаттамалары. 3. Көмірдің ылғалдылығын, шығымдылығын, күлін анықтау бойынша жұмыс әдістері. 4. Цемент өндірісін бақылаудың технологиялық картасы. 5. Ұнтақтаудың нәзіктігін, орнату уақытын, цемент көлемінің өзгеруінің біркелкілігін анықтау бойынша жұмыс әдістері. 6. SO₂ мазмұнын анықтау бойынша жұмыс әдістері. 7. Қоспалар санын және ұсақталған материалдардың түйіршікті құрамын анықтау бойынша жұмыс әдістері. 8. Зертханалық жабдықты пайдалану жөніндегі жұмыс нұсқаулықтары. 9. Өткізілетін сынақтардың жазбалар жүйесі. 10. Сынақ нәтижелерін жалпылау әдістемесі. 11. Қолданыстағы нормативтік құжаттар, техникалық шарттар мен нұсқаулықтар, технологиялық карталар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Түсірілетін жүктердің физикалық-механикалық сипаттамаларын бақылау	Дағды 1: Түсірілетін жүктердің физикалық-механикалық сипаттамаларын бақылау жөніндегі функцияларды орындау	Машықтар:
		1. Жүктің мөлшерін анықтау. 2. Температураны анықтау. 3. Жүктің салмағын анықтау. 4. Түсірілетін материалдардың физика-механикалық қасиеттерін анықтау 5. Жүктің қаптамасы мен таңбалануын тексеру. 6. Жүктің Құжаттамалық сүйемелдеуін тексеру. 7. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау ережелерін сақтау. 8. Ішкі тәртіп ережелерін сақтау.
		Білімдер:
		1. Жүктерді тасымалдаудың қолданыстағы ережелері. 2. Жүктерді түсіру кезіндегі қауіпсіздік техникасы қағидалары. 3. Таразыны ұстау тәртібі және өлшеу ережелері туралы ішкі нұсқаулар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Талап етілетін еңбек жағдайларын қамтамасыз ету жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Жұмыс орнын таза ұстайды. 2. Мүкәммал мен жабдықтың жарамдылығын бақылайды. 3. Жұмыс аяқталғаннан кейін жұмыс орнын ретке келтіреді.
		Білімдер:
		1. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылғысы. 2. Жабдықтар мен мүкәммалды сақтау ережесі. 3. Жұмыс орнын ұстау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Жүктерді түсіру процесінің сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар енгізу	Дағды 1: Жүктерді түсіру сапасын арттыру бойынша операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Жүктерді түсіру ережелері бойынша ұйым шешімінің жобаларымен танысу. 2. Өз жұмысын жетілдіру және оны ұйымдастыру әдістері бойынша ұсыныстар беру. 3. Жұмыстағы кемшіліктерді анықтау және оларды жою бойынша ұсыныстар енгізу. 4. Еңбек жағдайларын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізу. 5. Біліктілікті арттыру.

		Білімдер:	
		1. Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасы. 2. Ұйымның жарғысы. 3. Ішкі тәртіп ережелері. 4. Басшылықтың бұйрықтары мен өкімдері. 5. Жүктерді түсірудің озық технологиялары.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Басшылықпен жұмыс және оқыту Қарапайым өндірістік типтік міндеттерді шешу қабілеті Способность выполнения правил техники безопасности и требований по охране труда и окружающей среды Ақпараттың құпиялылығын сақтау мүмкіндігі Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Цемент құюшы	
	4	Өндіріс бойынша ауысым шебері	
41. Кәсіптің карточкасы «Цемент диірмендер машинисі»:			
Топтың коды:	8115-9		
Қызмет атауының коды:	8115-9-020		
Кәсіптің атауы:	Цемент диірмендер машинисі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Көмір және цемент диірмендерінің машинисі 3-5 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Қиын балқитын бейметалл және силикатты материалдар мен бұйымдардың технологиясы	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Көмір және цемент диірмендерінің машинисі		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Цемент диірмендерінде клинкерді ұнтақтау процесін жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Клинкерді ұнтақтаудың сапалы процесін қамтамасыз ету	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Цемент диірменін жөндеуге қатысу	
Еңбек функциясы 1: Клинкерді ұнтақтаудың сапалы процесін қамтамасыз ету			

Дағды 1: Цемент диірмендерінің үздіксіз жұмысы бойынша операцияларды орындау	Машықтар:
	1. Цемент диірмендерінде клинкерді ұнтақтау процесін жүргізу. 2. Диірмендердің клинкермен және қоспалармен қоректенуін реттеу. 3. Цемент сапасына белгіленген талаптарды сақтау. 4. Жабдықтың үздіксіз жұмыс істеуін және жарамды жай-күйін қамтамасыз ету. 5. Мойынтіректердің температурасын, май станцияларының жұмысын, майлау және суды салқындату жүйесін бақылау. 6. Диірмендердің корпусының, бронефутеровкасының және тығыздағыш құрылғыларының жай-күйіне қадағалау жүргізу. 7. Ұнтақтау процесінің барлық кезеңдерінде негізгі және қосалқы жабдықтардың технологиялық және техникалық параметрлерін бақылау-өлшеу құралдары арқылы бақылау. 8. Өндірістік процестің технологиялық тапсырмаларын сақтау, диірменнің оңтайлы өнімділігін, электр энергиясын тұтыну нормасын және тегістейтін денелерді қамтамасыз ету 9. Жабдықтың жұмысындағы ұсақ ақауларды жою. 10. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 11. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 12. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 13. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау
	Білімдер:
	1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Цемент диірмендерінің және қосалқы жабдықтардың құрылымы, жұмыс принципі, техникалық сипаттамасы. 3. Цемент диірмендерінің жұмысы мен жұмысына әсер ететін факторлар. 4. Клинкер ұнтақтау процесін күшейту әдістері клинкер мен қоспалардың қасиеттері мен сапалық сипаттамасы. 5. Шихтаны бүктеу талаптары. 6. Цементтің мемлекеттік стандарттары. 7. Цемент сапасын зертханалық бақылау шаралары мен әдістері. 8. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 9. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 10. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 11. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері. 12. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелер.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Дағды 2: Эл/энергияның, ұсақтайтын денелер мен шикізаттың үлестік шығысының жоспарлы көрсеткіштерін қамтамасыз ету	Машықтар:
	1. Электр энергиясы мен модульдік денелердің үлестік шығындарын қамтамасыз ету. 2. Диірмендерді модельдік денелермен тиеу және шамадан тыс жүктеу кестесін сақтау. 3. Жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және шеттету. 4. Белгіленген техникалық есепті және есепті жүргізу.

		Білімдер:	
		1. Диірмендерді тегістейтін денелермен тиеу және шамадан тыс жүктеу кестесі. 2. Бақылау-өлшеу аспаптарының мақсаты мен жұмыс істеу принципі. 3. Автоматты реттеу жүйелерінің мақсаты мен жұмыс принципі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Қосымша еңбек функциясы 1: Цемент диірменін жөндеуге қатысу	Дағды 1: Цемент диірменін жөндеуге қатысу бойынша операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Диірменді қабылдау және тапсыру бойынша жұмыстарды орындау. 2. Диірменді тазалау және жуу жұмыстарын орындау. 3. Жұмыс орнын, айлабұйымдарды, құралдарды жинау бойынша жұмыстарды орындау.	
		Білімдер:	
		1. Дабыл және блоктау жүйелерінің мақсаты мен жұмыс принципі. 2. Механизмдердің жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері. 3. Шаңды ұстау процесінің мәні, ауаны тазарту дәрежесі. 4. Жабдықты майлау карталары	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Басшылықпен жұмыс және оқыту Құрылыс материалдарын өндіру технологиясы бойынша қарапайым өндірістік үлгілік міндеттерді шешу қабілеті Қауіпсіздік техникасы қағидаларын және еңбекті және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі талаптарды орындау қабілеті Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	2	Цемент диірмені машинисінің көмекшісі	
	3	Басқару операторы	
	4	Өндіріс бойынша ауысым шебері	
42. Кәсіптің карточкасы «Көмір диірмендернің машинисі»:			
Топтың коды:	8115-9		
Қызмет атауының коды:	8115-9-019		
Кәсіптің атауы:	Көмір диірмендернің машинисі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Көмір және цемент диірмендерінің машинисі 3-4 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Қиын балқитын бейметалл және силикатты материалдар мен бұйымдардың технологиясы	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Бақылау картасын сақтай отырып, көмір диірмендерінде көмірді ұнтақтау процесін жүргізу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Диірмендердің оңтайлы өнімділігін қамтамасыз ету 2. Ұнтақтайтын денелермен диірмендерді тиеу және шамадан тыс тиеу кестесін сақтау
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Көмір диірменін жөндеуге қатысу
Еңбек функциясы 1: Диірмендердің оңтайлы өнімділігін қамтамасыз ету	Дағды 1: Диірмендердің оңтайлы өнімділігін қамтамасыз ету бойынша операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Көмір диірмендерінің үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету. 2. Көмір диірмендерінің құрылғылары мен механизмдерінің күйін бақылау. 3. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 4. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 5. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 6. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау
		Білімдер:
		1. Қызмет көрсетілетін жабдықтың құрылымы және жұмыс принципі. 2. Ұнтақтау сапасына, диірмендердің, ұнтақтау қондырғыларының жұмысына әсер ететін факторлар. 3. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 4. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 5. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 6. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері. 7. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Электр энергиясын, отынды, ұсақтайтын денелерді тұтыну нормаларын қамтамасыз ету жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Ұнтақтау процесінің сапасын қамтамасыз етіңіз. 2. Көмекші жабдықтың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету. 3. Оңтайлы өнімділікті қамтамасыз ете отырып, диірмендерде ұнтақтау процесін жүргізу.
Білімдер:		
		1. Ұнтақтау режимін реттеу әдістері. 2. Әр түрлі маркалы көмірді кептірудің, ұсақтаудың және ұнтақтаудың техникалық шарттары. 3. Отын шихтасына қойылатын талаптар. 4. Газдардың қозғалыс сызбасы. 5. Диірмендердің жұмысы мен өнімділігіне әсер ететін факторлар. 6. Шихта жасау бойынша талаптар. 7. Шаң жинау процесінің мәні. 8. Ауаны тазарту дәрежесінің нормалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Ұнтақтайтын денелермен диірмендерді тиеу және шамадан тыс тиеу кестесін сақтау		

	Дағды 1: Ұнтақтайтын денелермен диірмендерді тиеу және шамадан тыс жүктеу кестесін сақтау бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Көмір диірмендерінде көмірді ұнтақтау процесін жүргізу. 2. Кіретін көмірдің сапасын бақылау. 3. Газ ағынының температурасы мен жылдамдығын қамтамасыз ету. 4. Диірмендердің оңтайлы өнімділігін қамтамасыз ету. 5. Электр энергиясының және ұсақтайтын денелердің оңтайлы үлестік шығынын қамтамасыз ету. 6. Диірмендерді тегістейтін денелермен тиеу және шамадан тыс жүктеу кестесін сақтау. 7. Белгіленген техникалық құжаттаманы жүргізу.
		Білімдер: 1. Диірмендерді тегістейтін денелермен тиеу және шамадан тыс жүктеу кестесі. 2. Пештер мен қосалқы жабдықтардың конструкциялары, жұмыс принциптері және кинематикалық схемасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Диірмендерді тегістейтін денелермен тиеу және шамадан тыс тиеу технологиясының берілген параметрлерін қамтамасыз ету	Машықтар: 1. Кептіру агентінің температурасы мен жылдамдығын көмірдің белгіленген режимі мен сортына сәйкес реттеу. 2. Бункерлердегі көмір мен көмір шаңының температурасын бақылау. 3. Көлік механизмдері мен диірмендердегі көмірдің температурасын бақылау. 4. Жабдықты герметизациялауды бақылау. 5. Диірмендердің қуатын реттейді 6. Қызмет көрсетілетін жабдықтың үздіксіз жұмысын, жарамды жай-күйін қамтамасыз ету. 7. Мойынтіректердің температурасын бақылау. 8. Диірмендердің корпусының, броньды футерлерінің және тығыздағыш құрылғыларының жай-күйін бақылау. 9. Диірмендерді тегістейтін денелермен тиеуге және шамадан тыс жүктеуге қатысу.
		Білімдер: 1. Клинкерді күйдіру кезінде пайда болатын физика-химиялық процестердің мәні. 2. Клинкердің минералогиялық құрамы. 3. Шикізат қоспасының құрамы мен қасиеттері, оған қойылатын талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Көмір диірменін жөндеуге қатысу	Дағды 1: Цемент диірменін жөндеуге қатысу бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Диірменді қабылдау және тапсыру бойынша жұмыстарды орындау. 2. Диірменді тазалау және жуу жұмыстарын орындау. 3. Жұмыс орнын, айлабұйымдарды, құралдарды жинау бойынша жұмыстарды орындау. 4. Диірмен жұмысындағы ақауларды жою.
		Білімдер: 1. Дабыл және блоктау жүйелерінің мақсаты мен жұмыс принципі. 2. Механизмдердің жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері. 3. Көмірді дайындау процесінің мәні. 4. Отынның жарылыс қаупі 5. Жабдықты майлау карталары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Басшылықпен жұмыс және оқыту Құрылыс материалдарын өндіру технологиясы бойынша қарапайым өндірістік үлгілік міндеттерді шешу қабілеті Қауіпсіздік техникасы қағидаларын және еңбекті және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі талаптарды орындау қабілеті Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	2	Көмір диірмені машинисінің көмекшісі	
	3	Басқару операторы	
	4	Өндіріс бойынша ауысым шебері	
43. Кәсіптің карточкасы «Шикізат диірмендерінің машинисі»:			
Топтың коды:	8115-9		
Қызмет атауының коды:	8115-9-017		
Кәсіптің атауы:	Шикізат диірмендерінің машинисі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Шикізат диірмендерінің машинисі 3-4 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Қиын балқитын бейметалл және силикатты материалдар мен бұйымдардың технологиясы	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ведение процесса помола сырья в сырьевых мельницах		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Шикізат диірмендерінде шикізатты ұнтақтау процесін жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Ұнтақтау агрегаттары мен жинақтаушы жабдықтарды пайдалану және оларға қызмет көрсету жөніндегі жұмысқа басшылық жасау	
Еңбек функциясы 1: Шикізат диірмендерінде шикізатты ұнтақтау процесін жүргізу	Дағды 1: Шикізат диірмендерінің жұмысының оңтайлы технологиялық параметрлерін қамтамасыз ету	Машықтар:	
		1. Диірмендердің оңтайлы өнімділігін қамтамасыз ету. 2. Электр энергиясын, отынды, ұсақтайтын денелерді тұтыну нормаларын қамтамасыз ету. 3. Диірмендерді тегістейтін денелермен тиеу және шамадан тыс жүктеу кестесін сақтау. 4. Қоректендіргіштердің үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету. 5. Диспенсерлердің үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету. 6. Тасымалдау және жіктеу құрылғыларының үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету. 7. Диірмен су тасқынының үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету.	

		Білімдер:
		1. Механизмдердің жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері. 2. Майлау карталары, майлау материалдарының түрлері мен сорттары. 3. Бақылау-өлшеу аспаптарының мақсаты мен жұмыс істеу принципі. 4. Автоматты реттеу, дабыл және құлыптау жүйелерінің мақсаты мен жұмыс принципі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Белгіленген нормалар мен талаптарды қамтамасыз ету кезінде шикізатты ұнтақтау жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар: 1. Шикізат диірмендерінде шикізатты ұнтақтау процесін жүргізу. 2. Диірмендердің қоректенуін реттеу. 3. Шикізат қоспасының немесе шламның сапасына Белгіленген технологиялық талаптарды қамтамасыз ету. 4. Шикізатты кептіру және ұнтақтау кезінде газ ағынының температурасы мен жылдамдығын реттеу. 5. Диірмендердің оңтайлы өнімділігін қамтамасыз ету. 6. Электр энергиясын, отынды, ұсақтайтын денелерді тұтыну нормаларын қамтамасыз ету. 7. Диірмендерді тегістейтін денелермен тиеу және шамадан тыс жүктеу кестесін сақтау. 8. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 9. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 10. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 11. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау
		Білімдер:
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Ұнтақтау агрегаттары мен қосалқы жабдықтардың құрылымы, жұмыс принципі. 3. Қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмыс режимін реттеу әдістері. 4. Газдардың температурасы мен жылдамдығын реттеу әдістері. 5. Құрғақ әдіспен шикізатты кептіру режимінің параметрлері. 6. Диірмен қондырғыларының жұмысы мен өнімділігіне әсер ететін факторлар. 7. Шикізатты ұнтақтау процесін күшейту әдістері. 8. Шикізат қоспасы мен шлам компоненттерінің қасиеттері мен сапалық сипаттамасы. 9. Шикізат қоспасы мен шламның сапасын бақылау әдістері мен әдістері. 10. Шикізат қоспасы мен шламды тасымалдау схемасы. 11. Диірмендерді тегістейтін денелермен тиеу және шамадан тыс жүктеу кестесі. 12. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 13. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 14. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 15. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері. 16. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Ұнтақтау агрегаттары мен жинақтаушы жабдықтарды пайдалану және оларға		

қызмет көрсету жөніндегі жұмысқа басшылық жасау	Дағды 1: Ұнтақтау агрегаттары мен жинақтаушы жабдықтарды сенімді пайдалану жөніндегі операцияларды орындау		Машықтар:	
			1. Белгіленген техникалық құжаттаманы жүргізу. 2. Ұнтақтау агрегаттарын пайдалану және оларға қызмет көрсету жөніндегі жұмысқа басшылық ету. 3. Жиынтықтаушы жабдықты пайдалану және қызмет көрсету жөніндегі жұмысқа басшылық жасау.	
			Білімдер:	
			1. Ұнтақтау агрегаттарының жұмысының технологиялық нормалары. 2. Жинақтаушы жабдық жұмысының технологиялық нормалары. 3. Жабдықпен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік ережелері. 4. Еңбекті қорғау жөніндегі талаптар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Басшылықпен жұмыс және оқыту Құрылыс материалдарын өндіру технологиясы бойынша қарапайым өндірістік үлгілік міндеттерді шешу қабілеті Қауіпсіздік техникасы қағидаларын және еңбекті және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі талаптарды орындау қабілеті Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:				
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:		
	2	Шикізат диірмендері машинисінің көмекшісі		
	3	Басқару операторы		
	4	Өндіріс бойынша ауысым шебері		
44. Кәсіптің карточкасы «Кептіру барабандарына от жағушы»:				
Топтың коды:	7549-9			
Қызмет атауының коды:	7549-9-017			
Кәсіптің атауы:	Кептіру барабандарына от жағушы			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3			
подуровень квалификации по ОРК:				
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Кептіру барабандарының от жағушысы 3-4 разряд			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық:	Біліктілік:	
		-	-	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:				
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:				
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	Кептіру агрегаттарының машинисі			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Материалдарды кептіру барабандарында кептіру процесін жүргізу			
Еңбек функциялардың сипаттамасы				
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Кептірудің жылу техникалық процесін жүргізу 2. Айналмалы пештерге айналмалы пештерге қызмет көрсету жиынтық		
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Ілеспе есеп пен есептілікті жүргізу		
Еңбек функциясы 1: Кептірудің жылу техникалық				

процесін жүргізу	Дағды 1: Материалдарды кептіру процесі бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Материалдарды кептіру барабандарында (қондырғыларында) кептіру процесін жүргізу. 2. Диірмендерді тегістейтін денелермен тиеу және шамадан тыс жүктеу кестесін сақтау. 3. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 4. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 5. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 6. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау
		Білімдер: 1. Қызмет көрсетілетін кептіру барабандарының (қондырғыларының) және қосалқы жабдықтардың құрылысы мен жұмыс істеу принципі. 2. Жұмыс режимін реттеу әдістері мен әдістері. 3. Қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері. 4. Жанатын отынның сипаттамалары, қасиеттері. 5. Отынды ұтымды жағу шарттары. 6. Шығатын газдардың температурасы мен шаңдану нормалары. 7. Шаңды газдардағы зиянды заттардың мөлшері. 8. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 9. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 10. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 11. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері. 12. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Материалдарды кептіру және отынды жағуды реттеу процесі бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Жанармай жағуды реттеу. 2. Оңтайлы жылу режимін сақтау. 3. Кептіру барабандарының (қондырғыларының) оңтайлы қоректену режимін сақтау.
Еңбек функциясы 2: Айналмалы пештерге айналмалы пештерге қызмет көрсету жиынтық		Білімдер: 1. Жанатын отынның сипаттамалары, қасиеттері. 2. Отынды ұтымды жағу шарттары. 3. Шығатын газдардың температурасы мен шаңдану нормалары 4. Шаңды газдардағы зиянды заттардың мөлшері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 1: Орындау материалдарды кептіру операциясы	Машықтар: 1. Материалдарды белгіленген қалдық ылғалдылық нормаларына дейін кептіру. 2. Оттықтарды күл мен қождан тазарту. 3. Кептіру барабандарының (қондырғыларының) және қосалқы жабдықтардың үздіксіз жұмыс істеуін және жарамды жай-күйін қамтамасыз ету. 4. Кептіру барабандары (қондырғылары) механизмдерінің және қосалқы жабдықтардың үйкелетін бөліктерін майлау.
		Білімдер: 1. Кептірілетін материалдың құрамы мен қасиеттері. 2. Бақылау-өлшеу аспаптарының, автоматика, бұғаттау және дабыл беру құралдарының мақсаты мен жұмыс істеу принципі. 3. Майлау карталары, майлау материалдарының қасиеттері мен сорттары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 2: Айналмалы пештерді шикізат қоспасымен қамтамасыз ету жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Бақылау цистерналары мен ыдыстық бункерлердің шикізат қоспасымен толтырылуын бақылау. 2. Салмақтық үлестіргіштердің, шламды қоректендіргіштердің және тасымалдау механизмдерінің үздіксіз жұмысын және жарамды жай-күйін қамтамасыз ету. 3. Жабдықтың герметикалығын бақылау. 4. Қызмет көрсетілетін жабдықтың жұмысындағы ақаулардың алдын алу және жою.	
		Білімдер:	
		1. Шламды қоректендіргіштердің құрылғысы, жұмыс принципі. 2. Таразы диспенсерлері мен қосалқы жабдықтар. 3. Пешке шикізат қоспасын беруді реттеу тәсілдері. 4. Шикізат қоспасының сапалық сипаттамасы, Шикізат қоспасын беру схемасы. 5. Бақылау-өлшеу аспаптарының, дабыл және бұғаттау жүйелерінің мақсаты мен жұмыс істеу принципі. 6. Қоректік құрылғылардың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері. 7. Қызмет көрсетілетін жабдықтың майлау карталары, майлау материалдарының сорттары мен қасиеттері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Қосымша еңбек функциясы 1: Ілеспе есеп пен есептілікті жүргізу	Дағды 1: Белгіленген есеп пен есептілікті жүргізу жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Есеп және есептілікті жүргізу қағидаларын	
		Білімдер:	
		1. Материалдар шығыстарының нормалары бойынша талаптар. 2. Есеп жүргізу және есеп беру ережелері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Өз бетінше жұмыс істеу және жетекшілік ететін оқыту Қарапайым үлгілік шешімдер қабылдау және үлгілік тапсырмаларды орындау қабілеті Еңбекті қорғау, қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі талаптарды дәл орындау қабілеті Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	3	Басқару операторы	
	4	Өндіріс бойынша ауысым шебері	
45. Кәсіптің карточкасы «Цемент салушы»:			
Топтың коды:	7549-4		
Қызмет атауының коды:	7549-4-034		
Кәсіптің атауы:	Цемент салушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Цемент құюшы 3-4 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық:	Біліктілік:
		-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Цементті тиеу процесін жүргізу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Цементті тиеу операциясын жүргізу
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Қауіпсіздік қағидаларына сәйкес жұмыстарды жүргізу қауіпсіздігін бақылау
Еңбек функциясы 1: Цементті тиеу операциясын жүргізу	Дағды 1: Цементті тиеуді сапалы қамтамасыз ету жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Тиеп-жөнелту құжаттарына сәйкес сусымалы және тарамдалған цементті көлік құралдарына тиеуді жүзеге асыру. 2. Цементті тарылту және жинақтау. 3. Көлік құралдарын тиеуге қоюды жүзеге асыру. 4. Тиеу үшін көлік құралдарын дайындауды жүзеге асыру. 5. Аралық бункерлер мен көлік құралдарының біркелкі түсуін және цементпен толтырылуын жүзеге асыру. 6. Тиеуге дейін және одан кейін көлік құралдарын жабдықтауды жүзеге асыру. 7. Үйінді және тарамдалған цементті тиеп жөнелтудің технологиялық желілері құрылыстарының, жабдықтарының, құрылғылары мен агрегаттарының үздіксіз жұмысын және жарамды жай-күйін қамтамасыз ету. 8. Аспирациялық жабдықтардың, құрылғылар мен агрегаттардың және басқа да шаң ұстағыш жабдықтардың үздіксіз жұмысын және жарамды жай-күйін қамтамасыз ету. 9. Цехтың ауа жүйесі жабдықтарының, құрылғылары мен агрегаттарының үздіксіз жұмысын және жарамды жай-күйін қамтамасыз ету 10. Көмекші жабдықтың үздіксіз жұмысын және жарамды күйін қамтамасыз ету. 11. Қажет болған жағдайда бункерлерді және жабдықтың, құрылғылар мен агрегаттардың ішкі жұмыс көлемін цементтен тазартуды жүргізу. 12. Жабдықтарды, құрылғыларды және агрегаттарды майлау. 13. Берілген жөнелту технологиясынан ауытқулар пайда болған немесе жабдықтың ақаулары анықталған кезде бұл туралы тікелей басшыға дереу хабарлаңыз және осы ауытқулар мен ақауларды жою бойынша барлық қажетті шараларды қабылдаңыз. 14. Авариялық жағдайлар туындаған кезде оларды оқшаулау және жою жөнінде дереу шаралар қабылдасын, тікелей басшыға дереу баяндалсын. 15. Өндірістік қажеттілік кезінде және тікелей басшының өкімі бойынша цементті тиеп-жөнелтудің технологиялық желілеріне қызмет көрсететін басқа жұмыс орындарында лауазымдық міндеттерді орындау. 16. Қажет болған жағдайда тиеп жөнелтудің технологиялық желісінің қажетті учаскелерінде сапаны бақылау үшін сынама алу бойынша қатысу. 17. Еңбек міндеттерін орындау кезінде жеке қорғаныс құралдарын (арнайы киім, аяқ киім, дулыға, респиратор, көзілдірік, қолғап және т.б.) пайдалану. 18. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау ережелерін сақтау

		Білімдер: 1. Цементті силостардан аралық бункерлерге дейін көлік құралдарына дейін тасымалдау схемасы 2. Цехтың ауа жүйесінің схемасы 3. Көмекші механизмдер мен жабдықтардың мақсаты, құрылымы және жұмыс принципі. 4. Құралдар мен құрылғыларды пайдаланудың мақсаты мен ережелері. 5. Жөнелтілетін цемент маркасы 6. Көлік құралдарының техникалық жағдайына қойылатын талаптар. 7. Цемент тиеуге арналған теміржол вагондарын жабдықтау ережесі. 8. Орау машиналарының техникалық сипаттамасы және құрылымдық ерекшеліктері. 9. Цемент орау желілері 10. Автоматты жинақтағыштың (палетайзердің) техникалық сипаттамасы және конструктивтік ерекшеліктері. 11. Пленканы орау жабдығының техникалық сипаттамасы және құрылымдық ерекшеліктері. 12. Қаптарды цементпен толтыру нормалары. 13. Қызмет көрсетілетін жабдықтың майлау карталары; майлау материалдарының сорттары мен қасиеттері. 14. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері. 15. Шикізат, материалдар мен электр энергиясын тұтыну нормалары. 16. Қолданыстағы қауіпсіздік және еңбекті қорғау ережелері. 17. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі нормалары. 18. Цементті тиеу бойынша қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Тиеу жабдығының үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Жөндеу жұмыстарына қатысу. 2. Жаңғырту жұмыстарына қатысу. 3. Технологиялық және шаң ұстайтын жабдықтарды, құрылыстар мен аумақтарды тазалауды және жинауды жүргізу. 4. Технологиялық жабдық тоқтаған кезде технологиялық желінің жай-күйін көзбен шолып тексеру жүргізіп, тікелей басшылыққа анықталған барлық ақаулар мен ескертулерді баяндау қажет. 5. Жұмыс орныңызды таза ұстаңыз.
		Білімдер: 1. Технологиялық режимнің бұзылу себептері, оларды жою әдістері. 2. Негізгі және қосалқы жабдықтардың тиімді жұмысына әсер ететін факторлар. 3. Бақылау-өлшеу аспаптарының, автоматты реттеу жүйелерінің мақсаты мен жұмыс істеу принципі. 4. Дабыл мен құлыптың мақсаты мен жұмыс принципі. 5. Бақыланатын параметрлердің шекті рұқсат етілген мәндері. 6. Еңбек заңнамасының негіздері. 7. Экологиялық нормалар мен талаптар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Қауіпсіздік қағидаларына сәйкес жұмыстарды жүргізу қауіпсіздігін бақылау		

	Дағды 1: Қауіпсіздік қағидаларына сәйкес жұмыстарды жүргізу қауіпсіздігін бақылау жөніндегі операцияларды орындау		Машықтар:	
			1. Кәсіби білімі мен дағдыларын жетілдіру. 2. Ұйым басшылығының оның қызметіне байланысты шешімдерінің жобаларымен танысу. 3. Жұмысты жетілдіру жөнінде ұйым басшылығының қарауына ұсыныстар енгізу. 4. Ұйымның жұмысында өз қызметі барысында анықталған барлық кемшіліктер туралы тікелей басшыға хабарлау және өз құзыреті шегінде оларды жою жөнінде ұсыныстар енгізу. 5. Бөлімшелер басшылары мен қызметкерлерден өздерінің лауазымдық міндеттерін жүзеге асыру үшін қажетті ақпарат пен құжаттарды сұрату және алу 6. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау ережелерін сақтау	
			Білімдер:	
			1. Техникалық асқынулардың себептері, 2. Олардың алдын алу және жою тәсілдері. 3. Жекелеген бөлшектердің қызмет ету мерзімі және оларды ауыстыру тәртібі	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Кәсіби қызметтің қиын жағдайларындағы дербестік, оқытуды дербес ұйымдастыру Жұмыстарды орындау нәтижелері мен өндірісті жүргізу қауіпсіздігі үшін жауапкершілік Күрделі стандартты емес есептерді шешу қабілеті Стандартты емес жағдайларда бастамашылықтың көрінісі			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:				
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:		Кәсіптің атауы:	
	3		Басқару операторы	
	4		Өндіріс бойынша ауысым шебері	
46. Кәсіптің карточкасы «Құрылыс бұйымдары өндірісіндегі жабдықтарды басқару пультінің операторы»:				
Топтың коды:	8115-9			
Қызмет атауының коды:	8115-9-031			
Кәсіптің атауы:	Құрылыс бұйымдары өндірісіндегі жабдықтарды басқару пультінің операторы			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3			
подуровень квалификации по ОРК:				
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Құрылыс бұйымдарын өндірудегі жабдықты басқару пультінің операторы 3-4 ый разряд			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық:	Біліктілік:	
		-	-	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:				
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:				
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:				
Қызметтің негізгі мақсаты:	Цемент және клинкер өндірісінің технологиялық желісінің агрегаттарын қашықтан басқару			
Еңбек функциялардың сипаттамасы				

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Цемент пен цемент клинкерін өндірудің технологиялық желісін пультпен басқару 2. Автоматты садчикті және онымен байланысты тасымалдау құрылғыларын қашықтан басқару пультінен басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Техникалық құжаттаманы жүргізу
Еңбек функциясы 1: Цемент пен цемент клинкерін өндірудің технологиялық желісін пультпен басқару	Дағды 1: Цемент пен цемент клинкерін өндірудің технологиялық желісін пультпен басқару бойынша операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Цемент пен клинкер өндірісінің технологиялық желісінің жеке немесе екі блокталған агрегаттарын қашықтан басқару пультінен басқару. 2. Қызмет көрсетілетін жабдықты іске қосу және тоқтату. 3. Конвейер жылдамдығын реттеу. 4. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 5. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 6. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 7. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау
		Білімдер:
		1. Басқару пульті мен бақылау-өлшеу аспаптарының құрылғысы. 2. Жабдықтың құрылымы, жұмыс режимі және пайдалану ережелері. 3. Технологиялық операциялардың реттілігі мен ұзақтығы. 4. Байланыс және дабыл жүйесі. 5. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 6. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 7. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері. 8. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелер.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Технологиялық жабдықтың жекелеген агрегаттарының жұмысын қашықтықтан басқару жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Технологиялық жабдықтың жекелеген агрегаттарының жұмысын қолмен және автоматты режимде қашықтан басқару. 2. Жабдықтың жұмыс жағдайын және бақылау-өлшеу аспаптарының көрсеткіштерін бақылау.
		Білімдер:
1. Басқару пульті мен бақылау-өлшеу аспаптарының құрылғысы. 2. Жабдықтың құрылымы, жұмыс режимі және пайдалану ережелері. 3. Технологиялық операциялардың реттілігі мен ұзақтығы. 4. Байланыс және дабыл жүйесі		
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Еңбек функциясы 2: Автоматты садчикті және онымен байланысты тасымалдау құрылғыларын қашықтан басқару пультінен басқару		

	Дағды 1: Автоматты садчик пультімен басқару операцияларын орындау	Машықтар: 1. Садчик машинасының және басқа механизмдердің жұмысын бақылау. 2. Садчик-автоматтың жұмысын қолмен басқарудан Автоматты басқаруға және керісінше ауыстыруды жүзеге асыру. 3. Өнімдерді торлау технологиясының бағдарламаларын өзгерту. 4. Автомат-садчикке күйдіру вагонеткаларын берудің көлік құрылғысын басқару. 5. Гипс-бетон панельдерін илемдеу бойынша диірменнің барлық механизмдерін басқару. 6. Қаңқаларға гипсобетонды біркелкі құюды бақылау және реттеу.
		Білімдер: 1. Садчик автоматының және технологиялық желінің басқа агрегаттарының құрылғысы. 2. Садчик автоматын қолмен және автоматты режимде пайдалану ережелері. 3. Өнімді торлау технологиясының бағдарламасын өзгерту ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Пультпен тасымалдау құрылғыларын басқару бойынша операцияларды орындау	Машықтар: 1. Барлық механизмдерді басқару. 2. Конвейер таспасының жылдамдығын реттеу. 3. Тасымалдау құрылғыларын іске қосу және тоқтату кезінде ескерту сигналдарын беру 4. Белгіленген техникалық құжаттаманы жүргізу.
		Білімдер: 1. Диірмен механизмдерінің құрылымы мен жұмыс принципі. 2. Қалыптау қоспасының рецептурасы және қоспаның компоненттеріне қойылатын талаптар. 3. Қалыптау массасын оның сапасына байланысты орнату уақыты.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Техникалық құжаттаманы жүргізу	Дағды 1: Белгіленген техникалық құжаттаманы белгіленген техникалық құжаттаманы жүргізу жөніндегі операцияларды орындау	Машықтар: 1. Цемент және цемент клинкерін өндіру бойынша техникалық құжаттаманы жүргізу.
		Білімдер: 1. Белгіленген техникалық құжаттаманы жүргізу қағидаларын
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Өздік жұмысты жүзеге асыру Кәсіби қызметтің қиын жағдайларындағы дербестік, оқытуды дербес ұйымдастыру Жұмыстарды орындау нәтижелері мен өндірісті жүргізу қауіпсіздігі үшін жауапкершілік Күрделі стандартты емес есептерді шешу қабілеті	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Кептіру барабандарының кочегары
	3	Шаң ұстағыш қондырғылардың машинисі
	3	Ұсатқыш
	3	Цемент диірмендерінің машинисі
	3	Көмір диірмендерінің машинисі
	3	Шикізат диірмендерінің машинисі
	3	Цемент құюшы

	4	Өндіріс бойынша ауысым шебері	
	4	Айналмалы пештердің машинисі (күйдіруші)	
47. Кәсіптің карточкасы «Айналмалы пештер машинисі (күйдіруші)»:			
Топтың коды:	8115-9		
Қызмет атауының коды:	8115-9-007		
Кәсіптің атауы:	Айналмалы пештер машинисі (күйдіруші)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	40-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (40-шығарылым) бекіту туралы" 2021 жылғы 13 қыркүйектегі № 334 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 16 қыркүйекте № 24371 болып тіркелді. Айналмалы және шахталық пештердің машинисі (күйдірушісі) 4 -6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Қиын балқитын бейметалл және силикатты материалдар мен бұйымдардың технологиясы	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Айналмалы пештерде Клинкерді үздіксіз күйдіру процесін жүргізу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Айналмалы пештерде күйдіру процесін жүргізу	
	Қосымша еңбек функциялары:	1. Пештерді дайындауға және жөндеуге қатысу	
Еңбек функциясы 1: Айналмалы пештерде күйдіру процесін жүргізу	Дағды 1: Күйдіру процесін жүргізу бойынша операцияларды орындау	Машықтар:	
		1. Пеш агрегаттарының технологиялық және жылу техникалық режимдерін реттеу. 2. Шикізат қоспасымен және отынмен қоректендіру тетіктерінің жұмысын реттеу. 3. Жылу алмасу құрылғылары мен басқа да қосалқы жабдықтарды реттеу. 4. Негізгі және қосалқы жабдықтардың жұмысын бақылау және реттеу. 5. Пеш агрегатын пайдалану және қызмет көрсету жөніндегі жұмысқа басшылық ету. 6. Ішкі еңбек тәртібінің ережелерін сақтау. 7. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқауларының ережелерін сақтау. 8. Электр қондырғыларын техникалық пайдалану ережелерін сақтау. 9. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 10. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелік нұсқаулықтардың ережелерін сақтау.	

		Білімдер:
		1. Цемент өндіру технологиясы. 2. Пештер мен қосалқы жабдықтардың дизайны, жұмыс принципі және кинематикалық схемасы. 3. Клинкерді күйдіру кезінде пайда болатын физика-химиялық процестердің мәні. 4. Клинкердің минералогиялық құрамы. 5. Шикізат қоспасының құрамы мен қасиеттері. 6. Ішкі еңбек тәртібі ережелері. 7. Кәсіпорынның қолданыстағы ішкі нұсқаулары. 8. Электр қондырғыларын техникалық пайдаланудың қолданыстағы ережелері. 9. Қолданыстағы өрт қауіпсіздігі ережелері. 10. Қолданыстағы нормативтік құжаттар мен әдістемелер. 11. Отынның қарапайым құрамы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Пештердің оңтайлы өнімділігін қамтамасыз ету	Машықтар: 1. Пеш агрегаттары жұмысының жылу техникалық және технологиялық режимдерін реттеу әдістері. 2. Пештердің оңтайлы өнімділігін қамтамасыз ету. 3. Клинкердің сапасы, нақты отын шығыны және электр энергиясы. 4. Пеш агрегаттарының қаптамасы мен жабындысының жай-күйін бақылау. 5. Пеш корпусының және қосалқы жабдықтың физикалық-механикалық жай-күйін бақылау.
		Білімдер: 1. Пештердің өнімділігін арттыру жолдары. 2. Қаптаманың беріктігін арттыру жолдары. 3. Клинкердің сапасын жақсарту жолдары. 4. Жанармай беру схемасы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Қосымша еңбек функциясы 1: Пештерді дайындауға және жөндеуге қатысу	Дағды 1: Пештерді жөндеу бойынша қарапайым операцияларды орындау	Машықтар:
		1. Пештерді жөндеуге дайындау. 2. Футерлеу жұмыстарын жөндеу көлемін анықтауға қатысу.
		Білімдер: 1. Жылу техникалық жабдықты реттеудің негізгі әдістері мен әдістері 2. Пеш агрегаттарының технологиялық режимдерін реттеудің негізгі әдістері мен әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Оқу және өзін-өзі оқыту қабілеті Стандартты емес технологиялық операциялардағы бастамашылық	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	2	Айналмалы пеш машинисінің көмекшісі
	3	Оператор управления
	4	Өндіріс бойынша ауысымның аға шебері

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

48. Мемлекеттік органның атауы:

49. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

Тұран Профи Академиясы Мекемесі

Орындаушылар:

Атякшева Александра Владимировна, , sahsa77@mail.ru

50. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

51. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: -

52. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

53. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: версия 2, 2022 ж.

54. Болжалды қайта қарау күні: 21.12.2025 ж.